

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

www.awazeqaumtv.com

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

Also On

Visit on
facebook

<https://www.facebook.com/awazeqaumtv/videos/194899582124531/>

Awaze Qaum

(ਯੂ. ਕੇ. ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ)

YouTube <https://youtu.be/LQwolgxDu7I>

International Daily Newspaper & WEB TV

awazeqaumtvpunjab@gmail.com

ਬੁੱਧਵਾਰ, 4 ਮਾਰਚ 2026 (ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ : 447, 29 ਫੱਗਣ) ਸੰਪਾਦਕ : ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਸਾਲ ਯੂ. ਕੇ., ਸੰਪਰਕ : +447458381111,+447976210161,+919729091243

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

**ਖਾਲਸਾਈ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕਾਂ
ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 'ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ'
ਦੀ ਸਮੂਹ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ**

---* ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ *---

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਮੌਕੇ 'ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ' ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦਫਤਰ 4 ਮਾਰਚ, ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ 5 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਦਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। -ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਲੀਆਂ ਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਹੋਲਾ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਫਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਬੜੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਨ 1680 ਈ: ਵਿੱਚ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਲਾ ਹੋਲਗੜ ਤੋਂ ਸੰਮਤ 1757 ਚੇਤ ਵਦੀ 1 ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਠੀਕ 19 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਖੇਡਣ ਦੀ ਗੀਤ ਦਾ ਅੱਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਤਿਉਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ? ਜਦ ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣਕ ਕਥਾ ਅਨੁਸਾਰ— “ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਦੀ ਭੂਆ ‘ਢੁੰਡਾ’, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਲੀਕਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤੋਂ ਵਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਗ ਉਹਨੂੰ ਸਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਉਹਦੇ ਭਰਾ ਹਿਰਨਯਕਸ਼ਪ ਨੇ ਵੀ ਤਪ ਕਰਕੇ, ਅਮਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜਪਾਉਣ ਲੱਗਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹਦੇ ਘਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਉਹਦੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਅੰਤ ਜਿਉਂਦੇ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਜਮ ਦੇਣ ਲਈ ਹਿਰਨਯਕਸ਼ਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ,

**ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM**
International Newspaper & WEB TV

ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੱਕਲ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ, ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਗਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਗਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੱਤੀ ਵਾਅ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਢੁੰਡਾ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜ ਮਈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਢੁੰਡਾ ਅਥਵਾ ਹੋਲੀਕਾ ਦੀ ਚਿਤਾ ਦੀ ਨਕਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾੜਦੇ ਤੇ ਸੁਆਹ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਰੰਗ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਮਸਤੀ ਮਨਾਉਂਦੇ। ਸ਼ਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਰਨ ਵੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵੰਡ ਕਰਦਿਆਂ, ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸੂਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਿੱਪਤੀ ਚਤੁਰਥ ਵਿੱਚ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚਾਰ ਤਿਉਹਾਰ ਲਿਖੇ ਹਨ—“ਸ਼ਾਵਨੀ ਉਪਾਕਰਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਰਵ, ਵਿਜੈਦਸਮੀ ਖਸ਼ਤਰੀਏ, ਦੀਪਾਵਲੀ ਵੈਸ਼ ਤੇ ਹੋਲੀ ਸੂਦਰ !”

ਮਗਰ 'ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂੰ ਅਤਿ ਨੀਚ' ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਹੋਲੀ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਦੀ ਜੁਗਤੀ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ—

ਗੁਰੂ ਸੇਵਹੁ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰਾ॥
ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਮੰਗਲਚਾਰਾ॥
ਆਜ ਹਮਾਰੈ ਗੁਹਿ ਬਸੰਤਾ॥
ਗੁਨ ਗਾਏ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਬੇਅੰਤਾ॥
ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਬਨ ਵਾਰਾ॥
ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਗੀ ਮਿਲ ਖੇਲਨ ਲਾਰਾ॥
ਹੋਲੀ ਕੀਨੀ ਸੰਤ ਸੇਵਾ॥
ਰੰਗ ਲਾਗਾ ਅਤਿ ਲਾਲ ਦੇਵਾ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਹੋਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ 19 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ 1680 ਈ: ਵਿੱਚ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਲਾ ਹੋਲਗੜ ਵਿਖੇ ਮਨਾਉਣਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਲਾ ਤੇ ਮਹੱਲਾ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਹਨ। ਹੋਲਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹਮਲਾ ਤੇ ਮਹੱਲਾ ਦਾ ਅਰਥ, ਉਹ ਥਾਂ, ਜਿਥੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ, ਸ਼ਸਤਰ ਵਿੱਦਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਆਤਮ ਰਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉਤੇ ਬੀਰ ਰਸ ਦਾ ਮਹੱਲ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਖੇਡਣ ਦਾ ਅਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ—“ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ ਤੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਦਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਗੀਤ ਚਲਾਈ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਦਲ ਬਣਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਇੱਕ ਖਾਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ, ਕਲਗੀਧਰ ਆਪ ਇਸ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਜੰਗ ਦਾ ਕਰਤੱਬ ਦੇਖਦੇ।” ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਖੇਡਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਮਕਸਦ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਸਤਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਤੇ ਲੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਨ-ਮਰਨ ਦਾ ਚਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਗਤਕਾ, ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ, ਨੇਜ਼ਾਬਾਜ਼ੀ, ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨ ਵਧ ਗਿਆ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ—“ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਭੋਟਾ ਚੰਗਾ ਸ਼ਸਤਰ, ਚੰਗੀ ਜਵਾਨੀ ਹੈ ਜੇ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਏ ਤਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰੋ। ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਗੁਨਾਹ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਸਤਰ ਇਸ ਲਈ ਵਾਹੁਣਾ ਏ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।” ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਚਾਰ ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰ ਅਭਿਆਸ ਤੇ ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਦਾ ਕਰਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਲੀ ਤੋਂ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ

ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਣਜੀਤ ਨਗਾਰਾ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗਾ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਨੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਟੁੰਬਿਆ। ਖਰੂਦ ਭਰੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡਦੇ ਗੁਲਾਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਦ ਘੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ, ਸ਼ਸਤਰ ਲਿਸ਼ਕਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਰਣਤੱਤੋ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਲੱਗੇ। ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੇਤਰਤੀਬਾ ਅਹਿੰਸਾ ਸੰਗਠਿਤ ਘੋਲ ਬਣਕੇ ਉਭਰਿਆ। ਲੁਕੀਆਂ ਤੇ ਸੁੱਤੀਆਂ ਕਲਾਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਅਹਿੰਸਾ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੇ ਜਾਬਰਾਂ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ, ਪਰ ਲੋੜ ਹੈ ਹਿੰਮਤ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ। ਭੰਗਾਣੀ ਦਾ ਯੁੱਧ ਮੱਚਿਆ ਹੋਇਆ ਏ ਤੇ ਲਾਲ ਚੰਦ ਹਲਵਾਈ ਮੀਰ ਖਾਂ ਪਠਾਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਾਸ ਉਦਾਸੀ ਹਥਾਤ ਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਕਾਉਂਦਾ ਏ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਜਾਂ ਸਰੋਤ ਸਿਰਫ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੱਕ

ਕੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ।
ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, 'ਕੋਈ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਨਾ ਬੰਨ੍ਹੋ। ਕੋਈ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹੋ। ਫੌਜ ਨਾ ਰੱਖੋ ਤੇ ਧੌਸੇ ਨਾ ਵਜਾਵੋ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੇਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਏ ਜੋ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਰੇਗਾ, ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।' ਮਗਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ—“ਅਸੀਂ ਘੋੜੇ ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਵੀ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਨਗਾਰੇ ਤੇ ਧੌਸੇ ਵੀ ਵਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੇਰਾ ਸਿੱਖ ਘੋੜਾ ਸਵਾਰੀ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਦੂਰਗੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਵੀ ਸਜਾਵੇਗਾ।” ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਲੀ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਸਨ, ਪਰ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ—“ਆਓ ! ਵਿੱਕੋ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਵਾਲਿਓ ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੂਨ ਦੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਦਾ ਵੱਲ ਦੱਸਾਂ। ਘੋਨ ਜੀਓ ਤਿਹਕੋ ਜਗ ਮੈ, ਮੁਖ ਤੋ ਹਰਿ, ਚਿੱਤ ਮੈ ਯੁੱਧ ਬਿਚਾਰੈ। ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮਚਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਾਂ।” ਇਹ ਲਲਕਾਰ ਸਿੱਖ ਦਾ

ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਵੀ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ—
ਬਰਫਾ ਢਾਲ ਕਟਾਰਾ ਤੇਗਾ ਕੜਫਾ ਦੇਗਾ ਗੋਲਾ ਹੈ।
ਫਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਜਾ ਦਸਤਾਰਾ ਅਰੁ ਕਰਦੇਨਾ ਟੋਲਾ ਹੈ।
ਸੁਭਟ ਸੁਚਾਲਾ ਅਰ ਲਖਬਾਹਾ ਕਲਗਾ ਸਿੰਘ ਸੁਚੋਲਾ ਹੈ।
ਅਪਰ ਮੁਛਾਹਿਰਾ ਦਾਹੜਾ ਜੇਸੇ, ਤੈਸੇ ਬੋਲਾ ਹੋਲਾ ਹੈ।
ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਸਾਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਫਰ ਸਾਲ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ।
—ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲੜ
ਸੁਰਜੀਤ ਪੁਰਾ ਬਠਿੰਡਾ, 9417046117

**ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM**
International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ
ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :
+447458381111 +447976210161 +919729091243

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ

ਮੁਖੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ,
ਜਥਾ ਭਿੰਡਰਾਂ, ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਸਮਾਜ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ
ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ**
(ਬਾਨੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ)
ਅਤੇ

**ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ**

ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗਤਕਾ ਕਲਾ

ਹੱਲੇ ਮਹੱਲੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਗੌਰਵ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਗੜਗੱਜ ਬੋਲੇ ਜਾਂ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਬੋਲੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਬੀਰਤਾ ਭਰਪੂਰ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਕੀ ਖੰਡ ਗਤਕੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਲਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਹੀ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਦੇ ਤੁਫਾਨੀ ਦੌਰ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਇਤਿਹਾਸ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

ਨਿਹੰਗ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਰਥ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੇ ਨਿਹੰਗ ਦੇ ਅਰਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਹਨ।

1. ਨਿਹੰਗ = ਖੜਗ, ਤਲਵਾਰ "ਬਾਹਤ ਨਿਹੰਗ ਉੱਠਤ ਫੁਲਿੰਗ" (ਸਰਬ ਲੋਗ) ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਤੋਂ ਵਿਸਫੁਲਿੰਗ (ਚਿੰਗਾੜੇ)
2. ਕਲਮ, ਲੇਖਨੀ
3. ਘੜਿਆਲ, ਮਗਰਮੱਛ, ਨਾਕੂ (Alligates) ਜਨਕ ਲਹਿਰ ਦਰਯਾਵ ਤੇ ਨਿਕਸਯੋ ਬਡੋ ਨਿਹੰਗ। (ਚਰਿਤ੍ਰ 217)
- ਨਾਕੂ = ਸਾਰਿਕ ਮੱਛੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚੋਂ ਹੈ। ਮਗਰਮੱਛ = ਛਿਪਕਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚੋਂ ਹੈ। ਛਿਪਕਲੀ ਦਾ ਸੁਬਾਅ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਪਰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਪ ਕਿਸੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕੱਟਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੁਬਾਓ ਨਿਹੰਗ ਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਅਗਰ ਨਾ ਹਟੇ ਤਾਂ ਪਕੜ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
4. ਡਿੰਗ = ਘੋੜਾ, ਅਸਵ, ਤੁਰੰਗ "ਬਿਚਰੇ ਨਿਹੰਗ ਜੈਸੇ ਪਿਲੰਗ" (ਵਿਚਿਤ੍ਰ) ਚਿਤ੍ਰੇ ਵਾਂਗ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਘੋੜੇ ਵਿਚਰੇ।
5. ਨਿਹੰਗ = ਜਿਸਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ; ਬਹਾਦਰ, ਦਲੇਰ।

- (1) ਨਿਰਭਉ ਹੋਇਓ ਭਇਆ ਨਿਹੰਗਾ॥ ਚੀਤ ਨ ਆਇਓ ਕਰਤਾ ਸੰਗਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 391
- (2) ਪਹਿਲਾਂ ਦਲਾਂ ਮਿਲਦਿਆਂ ਭੇੜ ਪਇਆ ਨਿਹੰਗਾ॥ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਪਉੜੀ 47
6. ਨਿਹੰਗ = ਨਿਰਲੇਪ, ਆਤਮ ਗਿਆਨੀ, ਦਵੰਦ ਦਾ ਤਿਆਗੀ "ਨਿਹੰਗ ਕਹਾਵੈ ਸੋ ਪੁਰਖ, ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੰਨੇ ਨ ਅੰਗ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)
7. ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਇਕ ਫਿਰਕਾ ਜੋ ਸਿਰ ਪਰ ਫਰਹਰੇ ਵਾਲਾ ਉੱਚਾ ਦੁਮਾਲਾ, ਚੱਕੂ, ਤੋੜਾ, ਖੰਡਾ, ਕਿਰਪਾਨ, ਗਜਗਾਹ ਆਦਿ ਸ਼ਸਤਰ ਅਰ ਨੀਲਾ ਬਾਣਾ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਮਰਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਨਾਮ ਹੈ।

ਨਿਹੰਗ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਅਰਥ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਬੀਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਨਾਲ ਹੈ। ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਬਹਾਦਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਨਿਹੰਗ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਪੰਥ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਉਹ ਅਨਿੱਖੜ ਦਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪਹਿਰਾਵੇ (ਬਾਣੇ), ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਖਾਲਸਾ ਨਿਹੰਗ ਹੀ ਸੀ। ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਅਤੇ ਤਰੁਣਾ ਦਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇ ਨਿਹੰਗ ਜਥੇ ਹੀ ਸਨ। ਮਿਸਲਾਂ ਤੱਕ ਖਾਲਸਾਈ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਿਹੰਗਾਂ ਵਾਲੀ ਹੀ ਸੀ।

ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪੰਥ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵੱਲ ਪੈਦਲ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਕੇ ਚਲਦੇ ਅਤੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਪੁਕਰਮਾ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਤੇਰਾ ਪੰਥ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਵਾਲਾ ਚਲੇਗਾ। ਦੂਸਰੇ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਢਿਲਵਾਂ ਵਿਖੇ ਸੋਢੀ ਕੌਲ ਜੀ ਪਾਸ ਠਹਿਰਣ ਸਮੇਂ ਨੀਲਾ ਬਾਣਾ ਅੰਗ ਵਿਚ ਸਾੜਿਆ ਤਾਂ ਜਦ ਇਕ ਲੀਰ ਰਹਿ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਲੀਰ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚੋਂ ਬੇਨਤੀ ਪੁਰਵਕ ਫੜ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦਸਤਾਰ ਵਿਚ ਟੰਗ ਲਈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇਰਾ ਨਿਹੰਗ ਪੰਥ ਚਲੇਗਾ। ਤੀਸਰੇ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੀਰ ਵਾਲਾ ਕੌਤਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਰ ਵਾਲਾ ਨੀਲਾ ਬਾਣਾ ਅੰਗ ਵਿਚ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਨੀਲੀ ਲੀਰ ਕਟਾਰ ਦੇ ਨਾਲ

ਬੰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪੰਥ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਚੌਥੇ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਣੇ ਦਾ ਇਕ ਨਿਹੰਗ ਪੰਥ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਪੰਜਵੇਂ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਜਮੇਰ ਚੰਦ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ 'ਤੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1704 ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਜੀਤਾ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਫੜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਕ ਗੱਲੀ ਪਹਾੜੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੈਦਾਨ ਜੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਤਕਾ ਅਰਬੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'ਖੁਤਕਾ' ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿਚ ਇਸਨੂੰ 'ਕੁਤਕਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਮੋਟਾ ਸੋਟਾ। ਡੰਗਾਣੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਹਯਾਤ ਖਾਂ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮਹੰਤ ਕਿਰਪਾਲ ਦਾਸ ਨੇ ਕੁਤਕੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੋਪਿਯੋ ਕੁਤਕੋ ਸੰਭਾਰੀ॥
ਹਠੀ ਖਾਨ ਹੱਯਾਤ ਕੇ ਸੀਸ ਝਾਰੀ॥
ਉਠੀ ਛਿੱਛ ਇੱਛ ਕਢਾ ਮੋਝ ਜੋਰੀ॥

ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਕਹਿ ਕੇ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਸ਼ੀਰ ਮੁਕੱਦਮ ਕੁੱਤੇ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਲਈ ਯਹਾਦਿ ਕਲਮ, ਯਹਾਦਿ ਕਲਾਮ ਤੋਂ ਯਹਾਦਿ ਸੈਫ (ਤਲਵਾਰ) ਤਿੰਨ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

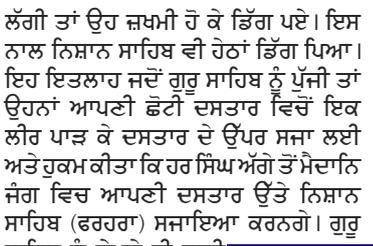
ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ॥
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ॥
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ॥
ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬੀਰ ਰਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮੱਲ ਅਖਾੜਾ ਖੋਲਿਆ, ਜਿਥੇ ਮੁਗਦਰ ਫੌਰੇ ਜਾਂਦੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 12 ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਪਿਛੋਂ 84 ਪੌੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਬਉਲੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਰੂਪ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਰੋਵਰ ਪੁਟਵਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਲਟਿਆਂ ਤੇ ਕਹੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜਾਹਰ ਰੂਪ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਮੀਰੀ ਤੋਂ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਹਿਨ ਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਫੌਜੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਜਾਹਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਸਿਖਾਈ। ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਹੋਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਉਸਤਾਦ ਵੀ ਲਾਏ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਸਤਰ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਓਪਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਲੱਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣੂ ਸਨ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਪੁਟਵਾਈ ਵੇਲੇ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਬਾਲਟਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਢਾਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸਨ। ਇਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਚਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 2200 ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸੋਟੀ ਫੜੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਗ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਲਕਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਸਤਰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੌਲੀ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਸਤਰ ਕਲਾ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਸਦਕਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ "ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ" ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਛੰਦ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੇ ਪੌੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਨ। 'ਸ਼ਸਤਰ ਨਾਮ ਮਾਲਾ' ਰਚਨਾ ਵੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਸ਼ ਹੈ:

ਤੁਹੀ ਕਟਾਰੀ ਦਾੜ੍ਹ ਜਮ ਤੂੰ ਬਿਛੁਓ ਅਰੁ ਬਾਨ॥
ਤੋ ਪਤਿ ਪਦ ਜੇ ਲੀਜੀਐ ਰੱਛ ਦਾਸ ਮੁਹਿ ਜਾਨ॥
ਬਾਕ ਬੱਝ ਬਿਛੁਓ ਤੁਹੀ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰ॥
ਤੁਹੀ ਕਟਾਰੀ ਸੋਹਬੀ ਕਰੀਐ ਰੱਛ ਹਮਾਰ॥
ਤੁਮੀ ਗੁਰਜ ਤੁਮਹੀ ਗਦਾ ਤੁਮਹੀ ਤੀਰ ਤੁਵੰਗ॥
ਦਾਸ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਕਦਾ ਰੱਛਾ ਕਰੇ ਸਰਬੰਗ॥
ਛੁਰੀ ਕਲਮ ਰਿਖ ਸਕਦ ਭਨਿ ਖੰਜਰ ਬੁਗਦਾ ਨਾਇ॥
ਅਰਧ ਰਿਜਕ ਸਭ ਜਗਤ ਕੇ ਮੁਹਿ ਤੁਮ ਲੋਹੁ ਬਚਾਇ॥
ਅਸ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੋ ਖੜਗ ਤੁਪਕ ਤਬਰ ਅਰੁ ਤੀਰ॥
ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸੈਬੀ ਯਹੈ ਹਮਾਰੈ ਪੀਰ॥
ਤੀਰ ਤੁਹੀ ਸੋਬੀ ਤੁਹੀ ਤੁਹੀ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰ॥
ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੈ ਜੋ ਜਪੈ ਭਯੋ ਸਿਧ ਭਵ ਪਾਰ॥
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋ ਪਿਛੋਂ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਤਕਾ ਕਲਾ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਲਾ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈ। ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਅਤੇ ਤਰੁਣਾ ਦਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਮੇਂ ਗੱਤਕਾ ਯੁੱਧ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ ਰਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਲਾ ਕੇਵਲ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਕ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਫੈਸੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਹੀ ਸੁਧਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ।

ਗੱਤਕਾ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਜੰਗੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਗੱਤਕੇ ਵਿਚ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਹੱਥ ਲੰਮਾ ਚਮੜੇ ਦਾ ਲਪੇਟਿਆ ਡੰਡਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਹੱਥ ਵਿਚ ਛੋਟੀ ਢਾਲ ਵੀ ਫੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੋਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੋਟੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੀਰ ਗਰਮਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਡੰਡ ਬੈਠਕਾਂ ਤੇ ਅਖਾੜੇ ਦੁਆਲੇ ਦੌੜਾਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ)

ਮਨੋ ਮਾਖਨੋ ਮੱਟਕੀ ਕਾਨੁ ਫੋਰੰ॥
ਤਰਾ ਨੰਦਦੰਦ ਕੀਯੋ ਕੋਪੁ ਭਾਰੰ॥
ਲਗਾਈ ਬੱਛੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੇ ਸੰਭਾਰੰ॥
ਤੁਟੀ ਤੇਗ ਤ੍ਰਿਖੀ ਕਢੇ ਜਮਦੰਡ॥
ਹਠੀ ਰਾਖਯੋ ਲੱਜ ਬੰਸ ਸਨੱਢੇ॥
ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੱਤਕੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਗਦਾਯੁੱਧ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਗ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਡੰਡਾ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਹੱਥ ਲੰਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੰਮ ਦਾ ਖੋਲ ਚੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੱਥ ਵਿਚ ਗੱਤਕਾ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫਰੀ

ਡਾ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਇਹ ਇਤਲਾਹ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਦਸਤਾਰ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਲੀਰ ਪਾੜ ਕੇ ਦਸਤਾਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਜਾ ਲਈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਮੈਦਾਨ ਜੰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਦਸਤਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ (ਫਰਹਰ) ਸਜਾਇਆ ਕਰਨਗੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਭਾਈ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕੇਸਕੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੀਰਾਂ ਪਾੜ ਕੇ ਦਸਤਾਰਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਜਾ ਲਈਆਂ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਨੀਲੇ ਬਾਣੇ ਦਾ ਜਥਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਬੜਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ

ਆਵਾਜ਼ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਹੰਗਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਪੰਥ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖੋਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਹੀ ਅੰਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਸਰੂਪ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਖਾਲਸਾਈ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵਾ (ਬਾਣਾ) ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਖੇਡ ਗੱਤਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਂਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਭਿੰਨ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੋਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵਜੋਂ ਗੱਤਕਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਬੀਰਤਾ ਦੇ ਭਾਵ ਝਲਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਬੋਲੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੜਗੱਜ ਬੋਲੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਬੀਰ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਢਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸਤਰੀਵਾਚਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਖਵਾਚਕ, ਮੁੱਲਵਾਨ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਤੁਛ ਸ਼ਬਦ, ਸਧਾਰਨ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਵਿਸਥਾਰ, ਸ਼ਬਦ ਸੰਕੋਚ, ਬਹੁਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਪਰਿਆਇਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਅੰਗ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਜ ਕੇ ਜਿਥੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਬੀਰਗੀ ਵੀ ਹੋ ਨਿਬੜਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਰਿਹਾਸਲ ਨੂੰ ਗੱਤਕੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਤਕਾ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਲਾ ਦਾ ਅਜਿਹਾ

ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ, ਪਰਿਓ ਨੀਸਾਨੈ ਘਾਉ॥
ਖੇਤ ਜੁ ਮਾਂਡਿਓ ਸੂਰਮਾ, ਅਬ ਜੁਝਨ ਕੇ ਦਾਉ॥
ਖੇਤ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੁ ਲਵੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤ॥
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਵੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਭੈ ਖੇਤੁ॥

ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗਤਕਾ ਕਲਾ

ਹੱਲੇ ਮਹੱਲੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਪੈਂਤੜਾ (Foot Work) ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਵੱਯੇ ਜਾਂ ਦੋਹਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੀਰ ਰਸੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਬੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

1 ਕਾਲ ਤੁਹੀ ਕਾਲੀ ਤੁਹੀ ਤੁਹੀ ਤੇਗ ਅਰ ਤੀਰ ॥
ਤੁਹੀ ਨਿਸਾਨੀ ਜੀਤ ਕੀ ਆਜ ਤੁਹੀ ਜਗ ਬੀਰ॥

2 ਸਿੰਘ ਚੜਨਗੇ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਚੌਵੀ ਚੌਵੀ ਕੋਹ ਦੀ ਉਜਾੜ
ਬਾਰੀਂ ਕੋਹੀ ਪੜਾਅ
ਆਉਣਗੇ ਛਿਆਨਵੇਂ ਕਰੋੜੀ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਤੈਨੂੰ ਫੜ ਕੇ
ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਿਆ ਦੋਸੀਆ
ਦਿਨ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਕੱਟ ਲਾ
ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਨੱਕ ਨੂੰ
ਨੂਠਾ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਨੂੰ
ਮੋਗਦਾ ਫਿਰੋਂ ਜਗਤ ਨੂੰ
ਆਉਣਗੇ ਛਿਆਨਵੇਂ ਕਰੋੜੀ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਤੈਨੂੰ ਫੜ ਕੇ
ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ
ਸੱਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ

3 ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਤੇਗੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਨੇ
ਸਾਡਾ ਸੰਗਲ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।
ਮੇਲ ਜੋਲ ਕੇ ਚਹੁਆਂ ਸ਼ੇਣੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਵੇਂ ਮੋੜ ਵੱਲ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।
ਐਸੀ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾਈ
ਫੜ ਕੇ ਚਿੜੀ ਨੇ ਬਾਜ਼ ਮਰੋੜ ਦਿੱਤਾ।
ਇਕ ਹੱਥ ਮਾਲਾ ਦੂਜੇ ਤੇਗ ਦੇ ਕੇ
ਸ਼ਕਤੀ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਕੱਠਿਆਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ।

4 ਏਥੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਜੰਮਣ ਤੇ ਮਰਨ ਵਿਰਲੇ
ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਏ ਕਦੇ ਇਨਸਾਨ ਕੋਈ।
ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਅਤੇ ਵਤਨ ਦੀ ਅਣਖ ਬਦਲੇ
ਵਾਰ ਜਾਂਦਾ ਏ ਸੂਰਮਾ ਜਾਨ ਕੋਈ।
ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਬਦਲੇ ਮਰਦੇ ਨੇ ਏਥੇ
ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਕੋਈ।
ਲੋਕੀਂ ਜੰਗ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਨੇ
ਜਿਹੜੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ਕੰਮ ਮਹਾਨ ਕੋਈ।

5 ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਲਿਉ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ
ਕਿਦਾਂ ਜੰਬ ਚੜਾਈ ਹੈ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ।
ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਤਾ

ਵੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਈ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ।
ਦੋ ਚਮਕੌਰ ਤੇ ਦੋ ਸਰਹੰਦ ਅੰਦਰ
ਜੰਬ ਏਦਾਂ ਢੁਕਾਈ ਹੈ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ।
ਨਿਰਮਲ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹੇ ਗਏ ਨੇ
ਡੋਲੀ ਘਰ ਨੂੰ ਆਈ ਏ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ।
6 ਮੈਂ ਕਲਗੀਧਰ ਦਾ ਲਾਡਲਾ
ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨੰਗੀ ਤਲਵਾਰ।
ਮੈਂ ਚੁਣ ਚੁਣ ਵੈਰੀ ਮਾਰਦਾ
ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਾ ਖਾਵਾਂ ਹਾਰ।
ਮੈਂ ਨਾਮ ਧਿਆਵਾਂ ਗੁਰੂ ਦਾ
ਜੋ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ॥13

7 ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ
ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਮਿਲੀ ਏ ਖੰਡੇ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚੋਂ।
ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਸਿਰ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ
ਸਾਡਾ ਵੱਖਰਾ ਏ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚੋਂ।
8 ਕੁੰਜਾਂ ਵਾਂਗ ਕੁਰਲਾ ਕੇ ਅੱਜ ਲੋਕੀਂ
ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ।
ਉਹ ਤਾਂ ਸੁਖਣਾ ਇਹੋ ਹੀ ਸੁੱਖਦੇ ਨੇ
ਮੇਰੇ ਮਾਲਕਾ ਪੂਰੀ ਫਰਿਆਦ ਕਰਦੇ।
ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਲਿਆ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਲੈ ਲਾ
ਮੇਰਾ ਵੱਸਦਾ ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ।
ਚੁਣ ਲੈ ਨਹੁੰਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਮੇਰਾ
ਮੇਰਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਆਬਾਦ ਕਰਦੇ।

9 ਆਏ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਪਹਾੜ ਜਿੱਡੇ
ਢਿੱਲੀ ਪਈ ਪਰ ਤੇਰੀ ਰਫਤਾਰ ਵੀ ਨਾ।
ਵਿਛੜ ਗਿਆ ਜੋ ਸਰਸਾ ਦੇ ਆਣ ਕੰਡੇ
ਚੇਤੇ ਆਇਆ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਨਾ।
ਹੋਣੀ ਵਿਚ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਰੋਣ ਲੱਗੀ
ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਜੀਤ ਜੁਝਾਰ ਵੀ ਨਾ।
ਹੋਲਾ ਭਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕਰਨ ਬਦਲੇ
ਹੱਥੀ ਪੁੱਤਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਸਕਾਰ ਵੀ ਨਾ।

10 ਹੁੰਦੇ ਕਦੇ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ
ਹਰ ਇਕ ਮੱਸਿਆ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਏ।
ਜਿਹੜੀ ਕੌਮ ਦੇ ਅਣਖੀ ਪਤੰਗਿਆਂ ਨੇ
ਸੇਜ ਸ਼ਮੂ ਦੀ ਲਾਟ ਤੇ ਮਾਨਣੀ ਏ।
ਬੇਗੁਨਾਹ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਤ ਪੀ ਕੇ
ਵਰਕੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਰੰਗ ਲਏ ਨੇ।
ਆਖਰ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਅੱਥਰੇ ਸਮੇਂ ਕੋਲੋਂ
ਹੱਕ ਛਾਤੀਆਂ ਤਾਣ ਕੇ ਮੇਗ ਲਏ ਨੇ।

ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀ
ਆਪਸ ਵਿਚ ਸੋਟੀਆਂ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਕਿਹਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ
ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦਾਅ
ਪੇਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਾ
ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਨੀਲੇ ਤੇ ਕੇਸਰੀ ਬਾਣੇ
ਪਹਿਨ ਕੇ ਲੋਹ ਚੱਕਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁਮਾਲੇ ਸਜਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਗੱਤਕਾ
ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਕਰ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਖੇਡ
ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਸ ਵਿਚ
ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਟੀਆਂ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਤਹਿਨਾਮਾ ਕਿਹਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ
ਛਾਉਣੀਆਂ ਜਾਂ ਪੜਾਅ ਗੱਤਕੇ ਦੀਆਂ
ਟਕਸਾਲਾਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡਿਆ
ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਸਿਖਾਇਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਗੱਤਕਾ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਇਕ ਬੱਝਵਾਂ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਅਨੁਸ਼ਾਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਗੱਤਕੇ
ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਤਾਦ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਭੁਝੰਗੀਆਂ ਨੂੰ
ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ
ਨੂੰ ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਚ ਢਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਲ ਚੱਲਣ ਉੱਚਾ
ਸੁੱਚਾ ਤੇ ਨੇਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ,
ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਔਰਤ ਤੇ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਢਾਲ
ਬਣਨਾ ਹੈ। ਸਾਦੀ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਖੁਰਾਕ ਖਾਣ ਪੀਣ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਂਤੜਾ ਕੱਢਣਾ, ਗੱਤਕਾ, ਮਰੂੱਟੀਆਂ,
ਬਿਛਾਊ, ਚੱਕਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ।

ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਭੰਡਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ
ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ
ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਰਤਵ ਵੀ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਤਕੇ ਦੇ
ਅੰਤਰਗਤ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਭੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰੋਂ
ਫੜ ਕੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੁਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰੂੱਟੀਆਂ
ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰੂੱਟੀਆਂ ਘੁਮਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵਾਰ ਰੋਕਣਾ
ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਲਵਾਰ
ਘੁਮਾਉਣਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ ਕਲਾ ਦਾ ਉੱਤਮ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਇਕ
ਤਲਵਾਰ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ
ਘੁਮਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ
ਮੈਦਾਨੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰ ਹੱਥੋਂ ਡਿੱਗ ਪਏ ਜਾਂ ਹੱਥ ਕੱਟਿਆ
ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੂੰਹ ਵਾਲੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਤੇ ਰੋਕੇ ਜਾ
ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਕ ਉਸਤਾਦ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਅੱਠ
ਤਲਵਾਰਾਂ ਘੁਮਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਰ ਤਲਵਾਰਾਂ
ਲੋਕ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ, ਦੋ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਤੇ ਦੋ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਫੜ
ਕੇ ਘੁਮਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਲਵਾਰਾਂ ਤੇ ਢਾਲਾਂ ਨਾਲ
ਲੜਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਅੰਗ ਹੈ। ਢਾਲ
ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀ ਕਿਰਪਾਨ ਨੂੰ ਬਿਛਾਊ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਲੜਾਈ ਵੀ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ। ਬਿਛੁਏ ਦਾ
ਵਾਰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਗੁੱਟ ਤੋਂ ਜਾਂ ਬਾਂਹ ਤੋਂ ਫੜਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਚੱਕਰ ਘੁਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਘੁਮਾ ਕੇ ਉੱਗਲ ਤੇ ਟਿਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਤਬ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਟੇਡਾ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਉਂ ਕੱਢਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਦੂਸਰੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਘੁੰਮਦੇ
ਹੋਏ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਾ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਇਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ

ਇਸਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲੇਟਣਾ
ਤੇ ਫਿਰ ਉੱਠਣਾ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ
ਸਿਖਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਚੱਕਰ
ਘੁਮਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ
ਸਾਹਿਬ ਬੈਠਦੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਸਿੰਘ ਚੱਕਰ
ਘੁੰਮਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੀਰ ਰੁਕ
ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੁਕੰਦ ਕੋਟਲਾ (ਕਮੰਦ ਕੋਟਲਾ) ਘੁੰਮਾਉਣਾ ਵੀ
ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਹੈ। ਗੱਤਕੇ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਨੇਜਿਆਂ
ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨੇਜੇ
ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਬਿਆਂ
ਦੀ ਖੇਡ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਤਕੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਰਾ ਫੋਰਨਾ, ਤਲਵਾਰ
ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰਮਾ ਪਾਉਣਾ, ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਨਾਰੀਅਲ ਰੱਖ
ਕੇ ਭੰਨਣਾ, ਪੌਣ ਉੱਤੇ ਇੱਟ ਰੱਖ ਕੇ ਭੰਨਣੀ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਰੱਖ ਕੇ ਵੱਢਣੀ ਆਦਿ। ਇਹਨਾਂ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਨਿਹੰਗਾਂ ਤੇ ਭੁਝੰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜੀ-ਥੋੜੀ
ਦੂਰੀ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ, ਹੱਥ, ਪੱਟ, ਪੌਣ ਆਦਿ
ਅੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾਰੀਅਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਹਨ। ਇਕ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ ਕੇ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ
ਘੁੰਮਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ ਕੇ
ਹੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਨੋਕ ਨਾਲ
ਸੁਰਮਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਇਕ ਤੋਂ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 'ਦੰਗਲ'
ਜਾਂ 'ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਗੱਤਕਾ ਤਿੰਨ ਹੱਥ ਲੰਮੇ ਡੰਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰ ਅਰਥ
ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
ਕਲਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਸਤਰਾਂ
ਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੱਤਕਾ ਪਰੰਪਰਕ
ਯੁੱਧ ਕਲਾ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ
ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ●●

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾਦੂਵਾਲ

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੁੱਖ ਸਿਮਰਨ ਸੇਵਾ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.)
ਪੰਥਕ ਸੇਵਾ ਲਹਿਰ ਦਾਦੂ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਬੰਦੀ
ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਸਾਲ

ਆਵਾਜ਼ਿ-ਕੌਮ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਖਬਾਰ
ਤੇ ਵੈਬ ਚੈਨਲ
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ,
ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਕਪਤਾਨ ਸਿੰਘ

(ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਾ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ, ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਾਡੀ

ਵੈਨਸਫੀਲਡ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੀਫ
ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਰ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

647-231-1600

ਸਿੰਘ ਟਰੈਵਲ ਐਂਡ ਟੂਰਜ਼ ਕੈਨੇਡਾ
Singh Travel & Tours Canada

www.SinghTravel.ca | Email: pakyatra@gmail.com

Tel: 905-405-1700 | Toll Free: 1844-698-1313

2980 Drew Rd Unit 131, Mississauga ON L4T 0A7 (Great Punjab Plaza near Malton Gurughar)

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ

ਸਪੱਤਰ

ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਸੰਤ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਵਾਲ

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਾ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਬਿਕਰਮਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਵਾਲਸਾਲ**

ਆਗੂ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ,
ਯੂ. ਕੇ.

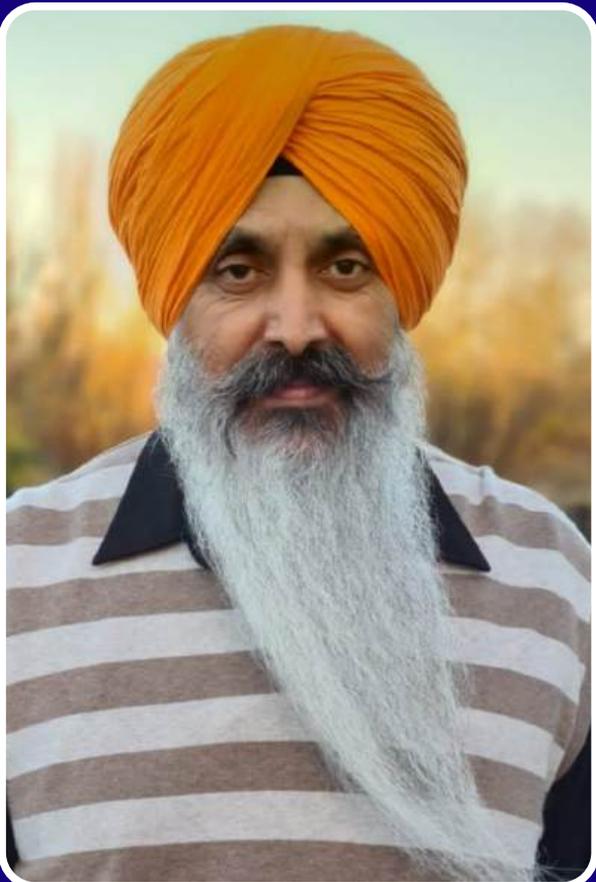
ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲੜੀ

ਨੋਟਿਯਮ

ਚੀਫ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਰ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ, ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਲੇਮਪੁਰ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ,
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ ਜਲੰਧਰ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,
ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ
ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਸਟਰੀਆ
(ਬਿਲੜ)

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਵੀਨ ਮੀਤ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਸਟਰੀਆ
(ਬਿਲੜ)

ਭਾਈ ਗੁਰਬਚਨ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੁਆਇੰਡ
ਸਕੰਤਰ

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਸਟਰੀਆ
(ਬਿਲੜ)

ਭਾਈ ਸਗਤਾਰ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੀਫ
ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਰ

ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੀਤ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਸਟਰੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਦੁਰਦੁਆਰਾ ਆਸਟਰੀਆ

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਮੰਗ ਸਗਤਾਰ
ਸਕੰਤਰ ਆਸਟਰੀਆ

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀ
ਮੰਗ ਸਗਤਾਰ ਆਸਟਰੀਆ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਰਦੁਆਰਾ ਗਰਾਮ

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਵੀਨ ਮੀਤ ਆਸਟਰੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਦੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀਨ ਮੀਤ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਵੀਨ ਮੀਤ ਆਸਟਰੀਆ
ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀਨ ਮੀਤ ਆਸਟਰੀਆ

ਭਾਈ ਪਟਨਾਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਜਗਮਣੀ

ਭਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਰਦੁਆਰਾ
ਆਸਟਰੀਆ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਰੋਸੀ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਵਿਆਨਾ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਵੀਨ ਮੀਤ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਵਿਆਨਾ

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਵੀਨ ਮੀਤ ਦੁਰਦੁਆਰਾ
ਆਸਟਰੀਆ

ਇਕਾਈ
ਆਸਟਰੀਆ ਯੋਰਪ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਰੂ

ਬਰਮਿੰਘਮ, ਪੰਥਕ ਆਗੂ ਤੇ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ
ਸੰਗ ਜੀ, ਬਰਮਿੰਘਮ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ

ਕਵੈਂਟਰੀ

ਆਗੂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ,

ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਮਨਜਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ**

ਆਗੂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਪੰਥਕ ਦਲ
ਯੂ. ਕੇ. (ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਬ੍ਰੈਡਫੋਰਡ**

ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ
ਯੂ. ਕੇ. (ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਵਾਲਮਾਲ**

ਆਗੂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ
ਦਲ, ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ,
ਬਰਮਿੰਘਮ
ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਚਰਨਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਡਰਬੀ**

ਆਗੂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਪੰਥਕ ਦਲ, ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ
ਅਤੇ
ਪਰਿਵਾਰ, ਇੰਗਲੈਂਡ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਇਰਾਨੀ

ਬਰਮਿੰਘਮ

ਆਗੂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ,
ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ
ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ**

ਲੈਸਟਰ, ਆਗੂ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ,
ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਅਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ

ਬਰਮਿੰਘਮ (ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਆਗੂ,

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ, ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ
ਸਿੰਘ**

ਆਗੂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ
ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਬਲਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਕੰਗ
ਬਰਮਿੰਘਮ,
ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਦਾਰ**

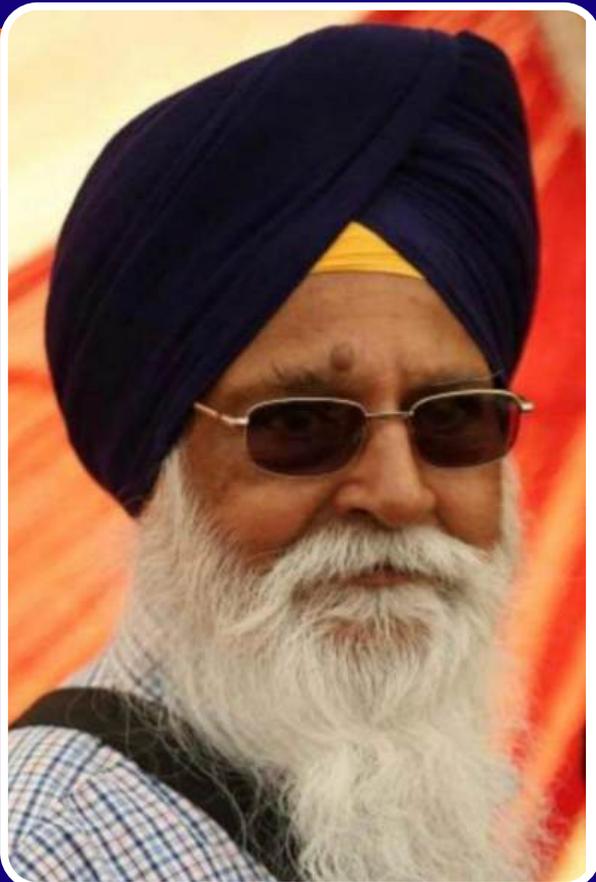
ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ
ਤੂਰ, ਡਰਬੀ**

ਆਗੂ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ, ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਬਾਜਵਾ**

ਆਗੂ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ,
ਯੂ. ਕੇ.

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ
ਛੋਕਰ**

**ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਦਾਰ
ਇੰਗਲੈਂਡ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

(ਰਿਪੋਰਟਰ) ਆਡੀਟਰ,
ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ (ਪੰਜਾਬ)
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਪਿੰਡ ਰੋਡੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਸੰਤ ਸਤਨਾਮ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੀਆਂ
ਪ੍ਰਧਾਨ
ਧਾਰਮਿਕ ਵਿੰਗ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਧਾਨ,
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ
ਇਟਲੀ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

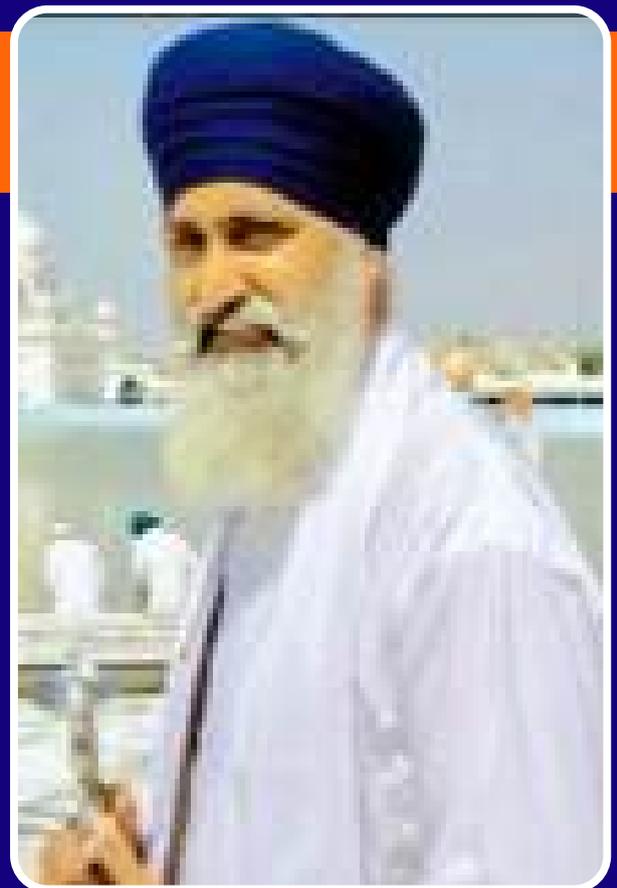
ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਬਾਬਾ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ**

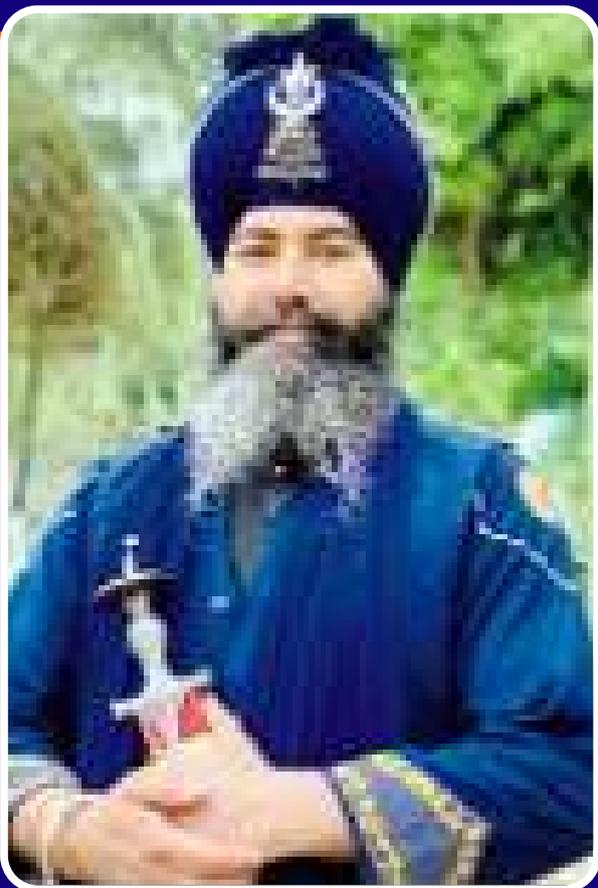
ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਜਥੇਦਾਰ ਸਵਰਨਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਜੀ**

**ਮੁਖੀ
ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੋਆਬਾ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਲ

ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ. ਕੇ.

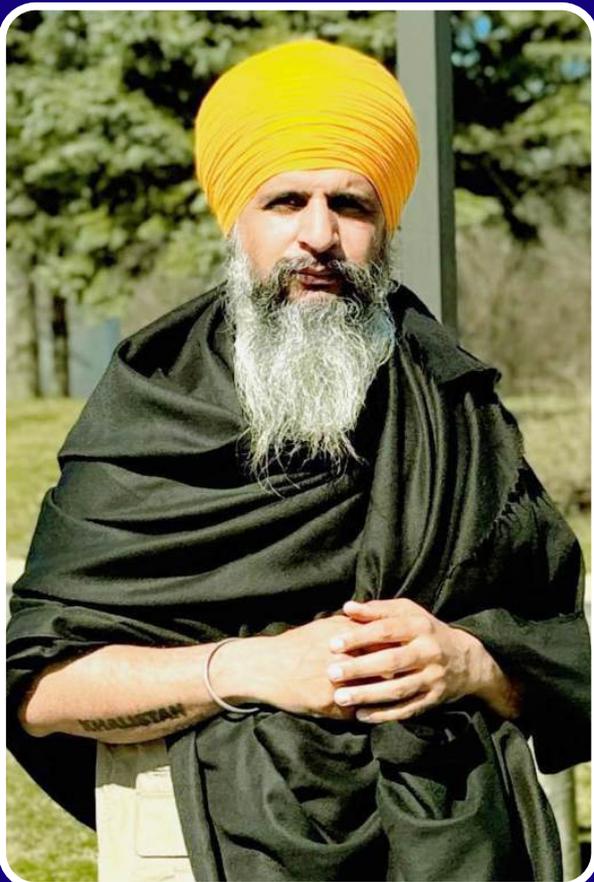
ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਜਥੇਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਠੀਕਰੀਵਾਲ**

ਯੂ. ਐਸ. ਏ.

ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ,

ਜੱਥਾ ਠੀਕਰੀਵਾਲ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

**ਸ. ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ**

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ

bhagwansinghjohal@gmail.com

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਿੰਘ
ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸਾਬਕਾ
ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ)

ਸ.ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਲਸਾਲ
(ਐਮ. ਡੀ. ਅਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਵੈਬ ਟੀ. ਵੀ.)

ਸ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਅਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਟੀ. ਵੀ. ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਵੱਲੋਂ : ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਅਵਾਜ਼ਿ-ਕੌਮ ਟੀ.ਵੀ. ਇੰਗਲੈਂਡ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਬੀਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ

ਅਤੇ

ਸਮੂਹ ਪਲਾਹ ਪਰਿਵਾਰ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਧਰਮਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ**

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ

ਅਤੇ

ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
(ਰਜਿ. ਨੰ. 210)

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਸ੍ਰ: ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

ਉਰਫ ਡੀ. ਸੀ. ਜੌਹਲ

ਵਾਲਸਾਲ (ਇੰਗਲੈਂਡ)

ਅਤੇ **ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਬਾਬਾ ਬਲਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਅਮੋਲਕ
ਸਿੰਘ ਅਖਾੜਾ
ਪੀ. ਏ.
ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ

ਲੇਖਿਕਾ, ਐਂਕਰ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਪੀਘਾ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤ ਮੰਚ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ,
ਮੈਗਜ਼ੀਨ

ਸਿੱਖ ਫਰਜ਼ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

ਵੱਲੋਂ

**ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM**

International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

+447458381111 +447976210161 +919729091243

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਗਿਆਨੀ ਰਾਜਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਬੋਪਰਾਏ**

**ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਆਈ. ਪੀ. ਡੀ.**

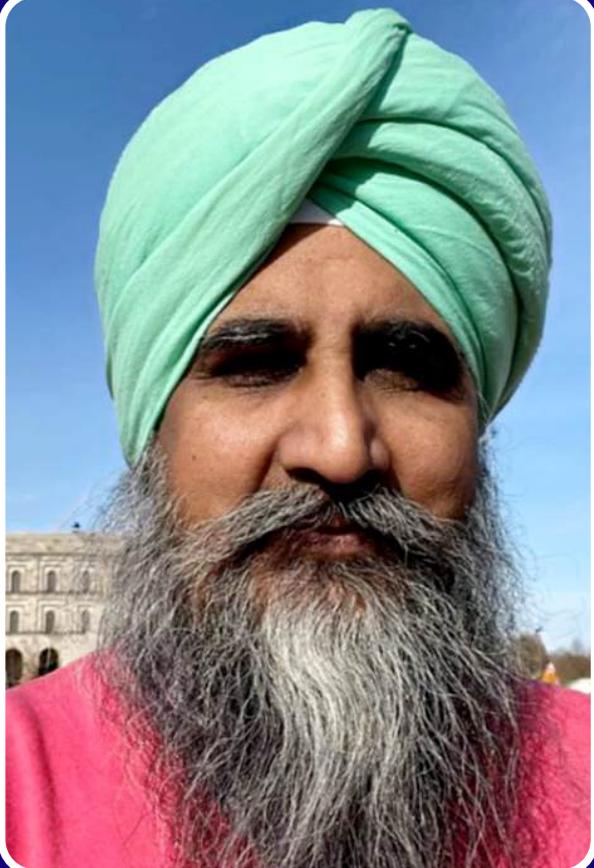
ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ
ਨਿੱਝਰ**

**ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ,
ਜਰਮਨੀ**

ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਜੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਕੀਤੇ

ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਲਾਲ ਪੱਥਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਬਾਬਾ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਘੋੜੇ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਬੇਅੰਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 110 ਸਾਲ ਹੈ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਨਾਤਨੀ ਤੀਰਥ ਮੱਛਕੁੰਡ ਪੌਲਪੁਰ ਰਿਆਸਤ ਰਾਜਸਥਾਨ ਗਵਾਲੀਅਰ ਤੋਂ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅੱਜ 3 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਅਲਵਰ ਤੋਂ ਗਵਾਲੀਅਰ ਸ਼ਿਵਪੁਰੀ ਬੰਗਲਾ ਪੰਡੋਰਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਕੀਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਲਾਲ ਪੱਥਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਬਾਬਾ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਘੋੜੇ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਬੇਅੰਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 110 ਸਾਲ ਹੈ ਹੁਣ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਇਹ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣੇ ਲੰਗਰ ਹਾਲ, ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਰਾਵਾਂ ਬਣਨਗੀਆਂ ਬਾਬਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਤਾ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਗਵਾਲੀਅਰ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਾਉਣਗੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

+447458381111 +447976210161 +919729091243

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਜਥੇਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ
ਸਿੰਘ ਮੰਡ
ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ
ਆਗੂ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਸ. ਅਰਸ਼ਦੀਪ
ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ
ਅੱਜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਜਥੇਦਾਰ ਦਲੀਪ
ਸਿੰਘ ਚਕਰ**

ਕਨਵੀਨਰ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

**ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ
ਚਕਰ
ਪ੍ਰਧਾਨ,
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ
ਸਿੰਘ
ਸਪੁੱਤਰ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੌਡੇ

ਮੈਂਬਰ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਕਮੇਟੀ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਬਠਿੰਡਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ
ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਅਕਾਲੀ ਦਲ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਬਾਬਾ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਭੈਣੀ ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਆਸਟਰੀਆ
(ਯੂਰਪ)**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

**ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ
ਸੰਗਰੂਰ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ★--

**ਜਥੇਦਾਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਰਣਸਿੰਘ
ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ
(ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਅਕਾਲੀ
ਦਲ)**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਗੋਬਿੰਦਬਾਗ ਵਾਲੇ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੌਰੀਵਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਹਾਤੀ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ★

**ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ
ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ
ਅਤੇ
ਪਰਿਵਾਰ**

ਹੱਲੇ-ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

**ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-
ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ
ਮਹੱਲਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ
ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ**

ਆਓ ! ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ
ਬਣੀਏ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਹਿਤਾਂ 'ਤੇ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ।

--* ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ *--

**ਬਾਬਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ
ਚੰਨਣਕੇ
ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ**

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

Also On

https://www.facebook.com/awazeqaumtv/videos/19489582124531/

Awaze Qaum

(ਯੂ. ਕੇ. ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ)

YouTube <https://youtu.be/LQw0lgxDu7I>

awazeqaumtvpunjab@gmail.com

International Daily Newspaper & WEB TV

ਬੁੱਧਵਾਰ, 4 ਮਾਰਚ 2026 (ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ : 4੫੭, ੨੧ ਫ਼ਗਣ) ਸੰਪਾਦਕ : ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਸਾਲ ਯੂ. ਕੇ., ਸੰਪਰਕ : +447458381111, +447976210161, +919729091243

ਜਲੰਧਰ 'ਚ 20 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੇ ਗੱਢੇ 'ਚ ਡਿੱਗੀ ਬਾਈਕ, ਤੜਫ-ਤੜਫ ਕੇ ਹੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਜਲੰਧਰ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ)-ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਜੰਡੂ ਸਿੰਘਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਾਈਕ ਸਵਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਟੋਏ ਪੱਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਈਕ ਲਗਭਗ 20 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੇ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੌ ਰਹੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਪਰ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ। ਬਾਈਕ ਸਵਾਰ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਤੜਫਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਟੋਏ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦਮ ਤੜਕ ਗਿਆ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਲਾਜ਼ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਲੱਭੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਟੋਏ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਅਚਾਨਕ ਟੋਏ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਬਾਈਕ ਦੇਖੀ। ਜਦੋਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਾਈਕ ਅੰਦਰ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀ, ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਈਕ ਸਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। "ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਪਰ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ।" ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟੋਏ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਜ਼ ਉੱਥੇ ਪਈ ਹੋਈ ਪਾਈ। ਬਾਈਕ ਸਵਾਰ ਦੀ ਅੱਖ ਲਹੇ ਦੀ ਰਾਤ ਨਾਲ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਕੋਲ ਡੈਫੋਨੇਸ਼ਨ ਸਨ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਬੁਟੀਆ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਜਲੰਧਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਾਜ਼ ਨੂੰ ਟੋਏ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਪਛਾਣ ਲਈ ਨੇੜਲੇ ਬਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੰਗ ਵਿਚਾਲੇ ਭੂਚਾਲ ਨਾਲ ਕੰਬ ਗਿਆ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਰਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਪਰਮਾਣੂ ਟੈਸਟਿੰਗ ?

ਤਹਿਰਾਨ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ)-ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿੱਧੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਰਾਨ ਤੋਂ ਇਕ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੇ ਗੇਰਾਬ ਇਲਾਕੇ 'ਚ 4.3 ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਕੰਬ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਜੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਰਾਨ 'ਚ ਆਏ ਰਹੱਸਮਈ ਭੂਚਾਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਰਾਨ ਦੇ ਬੁਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸਫਾਹਨ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹੱਸਮਈ ਭੂਚਾਲ ਆਏ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਭੂਚਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਤਸਵੀਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਫੌਜੀ ਹਰਕਤਾਂ ਦਿਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੇਵਾਡਾ ਸਥਿਤ ਗੁਪਤ ਫੌਜੀ ਸਾਈਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਏਰੀਆ 52' ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 16 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੂਚਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 2.5 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਝਟਕੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੀਖਣਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਸੰਕੇਤਕ ਤਸਵੀਰ)

ਈਰਾਨ 'ਚ ਗੁਰੂਘਰ ਨੇੜੇ ਬੰਬਾਰੀ, 90 ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟਿਆ !

ਤਹਿਰਾਨ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ)-ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨੇੜੇ ਹੋਈ ਬੰਬਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲਗਭਗ 90 ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣੇ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਕੋਈ ਬੰਬਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 570 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਈਰਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੇਲ ਰਿਵਾਇਨਗਰੀ, ਅਰਾਮਕੋ ਦੀ ਰਾਸ ਤਨੂਰਾ, ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਵੈਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਕਰੋੜ ਹੋਣ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਇਪ੍ਰਸ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਏਅਰ ਬੇਸ 'ਤੇ ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਫਸੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 10,000 ਭਾਰਤੀ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਲਕ ਛੱਡਣ ਦੀ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ 1,200 ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 10 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ! ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ)-ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੱਧ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੌਂਸਲਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੋਰਾ ਨਾਮਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਬਹਿਰੀਨ, ਮਿਸਰ, ਈਰਾਨ, ਇਰਾਕ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਪੱਛਮੀ ਕੰਢਾ, ਗਾਜਾ, ਜਾਰਡਨ, ਕੁਵੈਤ, ਲੇਬਨਾਨ, ਓਮਾਨ, ਕਤਰ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸੀਰੀਆ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ (ਯੂਏਈ) ਅਤੇ ਯਮਨ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੌਂਸਲਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਮੋਰਾ ਨਾਮਦਾਰ ਨੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਰੂਬੀਓ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਵਪਾਰਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੁਣੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ (ਵੈਸਟ ਬੈਂਕ, ਗਾਜਾ), ਈਰਾਨ, ਇਰਾਕ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਕੁਵੈਤ, ਕਤਰ, ਜਾਰਡਨ, ਲੇਬਨਾਨ, ਮਿਸਰ, ਬਹਿਰੀਨ, ਓਮਾਨ ਅਤੇ ਸੀਰੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦਾ ਚੌਥਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਫੌਜ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਬਿਲੇਰੋਰ ਹੈ ਕਿ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖਮੇਨੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਈਰਾਨੀ ਰੱਖਿਆ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਮਲੇ ਕਰਕੇ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। 130 ਤੋਂ ਵੱਧ ਈਰਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 555 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ।

ਪਾਲੀ ਵਾਲੀ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਬੀਟੀ ਟੀ ਆਧਿਆਪਕ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਾਅਦਾਖਿਲਾਫ਼ੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਮੋਰਚਾ

ਬਰਨਾਲਾ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਾਅਦਾਖਿਲਾਫ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬੀਟੀ ਟੀ ਆਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੀਟੀ ਟੀ ਆਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਸੀਐਮ ਮਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਟੈਂਕੀਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਮੀ ਦੇ ਲਾਹਿਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ 180 ਬੀਟੀ ਟੀ ਰੋਗੂਲਰ ਆਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹਲਕੇ ਦੇ 25 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 'ਹਰਪਾਲ ਚੌਮੀ ਦਾ ਭੰਡੀ ਪੁਚਾਰ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਸੂਲਰ ਘਰਾਣੇ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਕੁਝ ਆਧਿਆਪਕ ਸਾਬੀ ਸੰਗਰੂਰ ਪਾਤੜਾਂ ਰੋੜ ਤੇ ਬਣੀ ਟੈਂਕੀ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਤਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਮਹੀਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮੁਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਐਮਐਸਪੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਕੇ ਭੱਜਣ ਵਾਲੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 180 ਬੀਟੀ ਟੀ ਆਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰਪਾਲ ਚੌਮੀ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਪੈਂਫਲਿਟ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਵਰ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ 180 ਆਧਿਆਪਕ ਪਿੰਡ ਢੰਡੋਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਟੈਂਕੀ ਉੱਪਰ ਵੀ ਮਹਿਲਾ ਆਧਿਆਪਕਾਂ ਸਮੇਤ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਰਪਾਲ ਚੌਮੀ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਪੈਂਫਲਿਟ ਸੁੱਟਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਹਲਕੇ ਦੇ 25 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਂਕੀਆਂ ਟਾਵਰਾਂ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਰਪਾਲ ਚੌਮੀ ਦੇ ਲਾਹਿਆਂ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲਣ ਦਾ ਰੂਟ ਪਲਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਲੜੀ ਦਰ ਲੜੀ ਹਰਪਾਲ ਚੌਮੀ ਦਾ ਭੰਡੀ ਪੁਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਮੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹਰ 15 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਲਾਹਿਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਅੱਜ ਹਲਕੇ ਦੇ 25 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਟੈਂਕੀਆਂ-ਟਾਵਰਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰਪਾਲ ਚੌਮੀ ਦੀ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਮੀ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਸੂਬਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ 25 ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ, ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖ਼ਾਸ ਅਪੀਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ)-ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਕੱਲ੍ਹ ਮਿਤੀ 4 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਨੇਜਰ ਧੰਗੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ 9 ਵਜੇ, ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਕੇ ਪੁਲ ਦੇ ਰਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ (ਕੋਠਾ ਸਾਹਿਬ) ਵਿਖੇ ਸੁਖਆਸਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਰ (ਇਤਰ), ਸੈਂਟ ਜਾਂ ਪਰਫਿਊਮ ਛਿੜਕਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੈਮੀਕਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਜਿੱਥੇ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣੀ ਆਸਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਤਾਜ਼ੇ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਸਮੂਹ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਾਸਤੇ

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ

ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 6 ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ

ਚਾਹ ਪਕੌੜੇ, ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ,
ਪ੍ਰਸਾਦੇ ਅਤੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ

ਲੰਗਰ ਏਕ ਨੂਰ ਸਵੈ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਰਜਿ: ਪਠਲਾਵਾ,
ਪਿੰਡ ਭੁਘਾਮ, ਚੌਰੜਾ, ਕੋਟ ਪੱਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੀ।

ਜਥੇਦਾਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਮੁਖੀ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੋਆਬਾ
ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਿੰਘਾਂ, ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ ਰੋਡ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

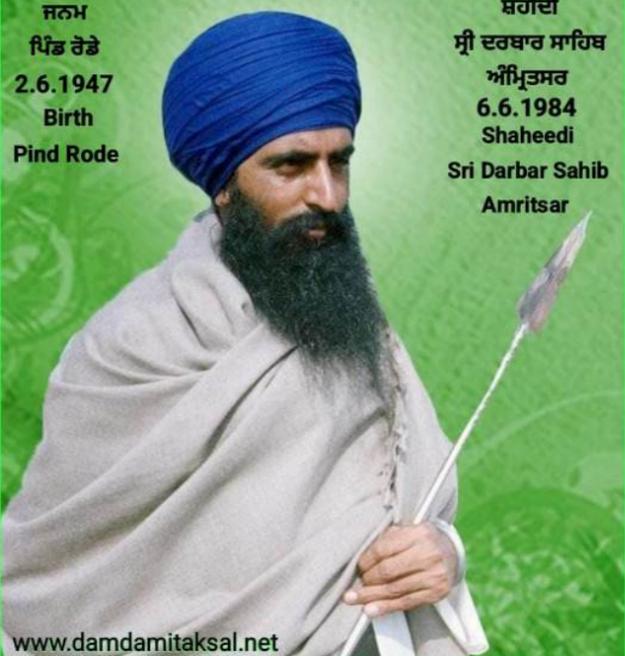
ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

+447458381111 +447976210161 +919729091243

**ਮੈਂ ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ
ਜਮੀਰ ਦਾ ਮਰਜ਼ਾਣਾ ਯਕੀਨਨ ਮੌਤ ਹੈ।**
ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ

ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਰੋਡੇ 2.6.1947 Birth Pind Rode	ਬਹੀਦੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 6.6.1984 Shaheedi Sri Darbar Sahib Amritsar
--	--

www.damdमितaksal.net

Physical death i do not fear
death of conscience is a sure death
Sant Jarnail Singh Ji Khalsa Bhindranwale
www.damdमितaksal.net

ਨਾਮ ਜਪੇ
ਕਿਰਤ ਕਰੇ
ਫੰਡ ਛੱਕੇ

Naam Japo
Kirat Karo
Vand Shako

ਜਥਾ ਭਿੰਡਰਾਂ (ਮਹਿਤਾ)
www.damdमितaksal.net

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ WAHEGURU JI KA KHALSA
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥ WAHEGURU JI KI FATEH

ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛੱਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੋ
Khande Bate di Pahul Shak Ke
Guru Wale Bano

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੋ
Join Gurbani Santhia and Gurmat Sikhia
ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਸਿੱਖੋ
Learn Kirtan Katha Kavishri and
Dhadi Waran
ਗੁਰਮੁਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੋ
Learn Gurmukhi Punjabi
ਗਤਕਾ ਸਿੱਖੋ Learn Gatka
www.damdमितaksal.net

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
Daily Newspaper from U.K.

Publisher/Chief Editor
Ragbir Singh Walsal
E-mail : awazeqaumtv@gmail.com

www.awazeqaumtv.com

for **AWAZE QAUM** Channel

https://youtu.be/LQwolgxDu7I
Contact :
+447458381111
+447976210161
+919729091243

ਭਾਈ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਸਾਲ
ਯੂ.ਕੇ. ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ
Ragbir Singh Walsall uk

**ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੋ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ**

**ਸਮੂਹ ਪੱਤਰਕਾਰ/ਲੇਖਕਾਂ
ਦੇ ਧਿਆਨ ਹਿਤ**

ਸਮੂਹ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ/ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪੋਜ਼ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣ। ਬਿਨਾਂ ਕੰਪੋਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮੈਟਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
-ਸੰਪਾਦਕ

ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ
ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਦਕਾ

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ   ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਹਾਨ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਸਮਾਗਮ

ਮਿਤੀ 3 ਮਾਰਚ 2026 ਸਮਾਂ: ਰਾਤ 8 ਤੋਂ 10 ਵਜੇ	ਮਿਤੀ 4 ਮਾਰਚ 2026 ਸਮਾਂ: ਦਿਨੇ 12 ਤੋਂ 3 ਵਜੇ	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਸੰਧੂ ਜੀ ਬੰਗਲਾ ਪੰਡੋਰਾ ਸ਼ਿਵਪੁਰੀ ਨੇੜੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ
--	---	---

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ
5 ਮਾਰਚ ਨੂੰ
ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ
ਹੋਵੇਗਾ

ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਜੀ
ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਉਣਗੇ

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ ਜੀ

ਸਰਬੱਤ ਸੰਗਤਾਂ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤ ਕੇ ਪੁੱਜੋ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ

ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਜੀ

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ - ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ

Professional Car Repairs & Servicing
West Bromwich

CAR SERVICES – ALL MAKES & MODELS

- ✓ Full & Interim Servicing
- ✓ Diagnostics & Fault Finding
- ✓ Clutches & Gearboxes
- ✓ Timing Chains & Cambelts
- ✓ DPF & Engine Repairs
- ✓ Brakes, Suspension & Exhausts
- ✓ Experienced mechanics
- ✓ (7–10 years)
- ✓ Honest advice & fair pricing
- ✓ Quality / OEM parts used

**FREE
VEHICLE
HEALTH
CHECK**

CALL NOW: 0121 269 9586

12 Ridgacre Rd, West Bromwich, B71 1DB

Your local trusted garage

ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਜਲਮਰਾਨੋ ਕਰਮੋਨਾ ਇਟਲੀ ਵਿਖੇ

Gurdwara Sahib Shaeed Baba Deep Singh ji Casalmorano Cremona (Italy)

ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਮਹਾਨ
ਦਿਹਾੜਾ 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਮਿਤ
ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ 7 ਮਾਰਚ ਸ਼ਾਮ 5
ਤੋਂ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ।ਐਤਵਾਰ 8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ 6:30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਚੋਪੈਹਿਰੇ ਸਾਹਿਬ
ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਸਮੇਤ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 10:00
ਵਜੇ ਭੋਗ ਪੈਣਗੇ ਉਪਰੰਤ 12:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ।

ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਗਿਆਨੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਟਾਲੇ ਵਾਲੇ ਕਥਾ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਕਰਨਗੇ ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ
ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ
ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ : ਗੱਤਕੇ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹਰ ਐਤਵਾਰ 11:00 ਤੋਂ 1 : 00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

★ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਸਰੇ ★

ਸਾਧ ਸੰਗਤ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਜਲਮਰਾਨੋ ਕਰਮੋਨਾ ਇਟਲੀ
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:-
ਭਾਈ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਧਾਨ) 00393208124778
ਭਾਈ ਬਲਰਾਮ ਸਿੰਘ +393885751594
ਭਾਈ ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਜਾਨੇਲੋ +393881079260ਸ਼ੋਅਰ
ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਜੀ ।
ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ
ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ
ਕਿ ਹੁੰਮ-ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਪੁੱਜਣ
ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ
ਕਰਨੀ ਜੀ ।Gurdwara Sahib Shaeed Baba
Deep Singh ji Damdami Taksaal
Via Giacomo Matteotti 3Cap
26020Casalmorano Cremona (IT)
E-mail : gur.damdमितaksaalitaly@gmail.com
Call+393475711755 / 3208124778

ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦਾ ਸਿੰਘਾਂ ਚੌਹੜਾ ਕੋਟ ਪੱਲੀਆਂ ਵਿਖੇ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ : ਜਥੇਦਾਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਬੰਗਾ, 3 ਮਾਰਚ (ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਲਾਵਾ)-ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਲਾਵਾ ਮੁੱਖੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੋਆਬਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਚ ਬੰਗਾ - ਗੜਸ਼ੇਕਰ ਮਾਰਗ ਤੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਬਾਬਾ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਕੋਟ ਪੱਲੀਆਂ, ਚੌਹੜਾ, ਡਘਾਮ ਵਿਖੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 24 ਘੰਟੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਲੰਗਰ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 6 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਚੱਲਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਪਕੌੜੇ, ਗਰਮ- ਗਰਮ ਦਾਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਜਲੋਬੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵੀ ਵਰਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ,। ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਗੁਰਸੇਵਾ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜ ਪਨਾਮ, ਵਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਫਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਫਰੀ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ

ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਇਸ ਮਹਾਨ ਲੰਗਰ ਦੇ ਕੁੰਭ ਵਿਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਏਕ ਨੂਰ ਸਵੈ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਪਠਲਾਵਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਰੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵਡਮੁੱਲਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਰੀਆ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਵਾਰੀਆ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੂਰਪੁਰ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਤਰਸੇਮ ਪਠਲਾਵਾ, ਮਾਸਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਪਠਲਾਵਾ, ਬਾਬਾ ਹਰਨੋਕ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ, ਬਾਬਾ ਚਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਚਾਲਪੁਰ, ਡਾਕਟਰ ਸਤਪਾਲ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਲਾਵਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਤਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਘਾਮ, ਨੋਕੇਦਾਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਪੰਨਾ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬੰਗਾ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਐਚ.ਪੀ.ਵੀ. ਵੈਕਸੀਨ ਕੀਤੀ ਲਾਂਚ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ, 3 ਮਾਰਚ (ਬਾਬਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣਕੇ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ ਸਤਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਐਚ.ਪੀ.ਵੀ. ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ ਬਜਾਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਚ.ਪੀ.ਵੀ. ਭਾਵ ਹਿਊਮਨ ਪੈਪਿਲੋਮਾ ਵਾਇਰਸ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅੱਜ ਤੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਕਸੀਨ ਦੁਆਰਾ 14 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਵਾਈਕਲ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਵੈਕਸੀਨ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਟੀਚਾ ਹੈ ਕਿ

ਸਨ 2030 ਤੱਕ ਸਰਵਾਈਕਲ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਤੇ ਜਿਲਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਫਸਰ ਡਾਕਟਰ ਰਸਮੀ ਵਿੱਚ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਟੀਕੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਯੂ-ਵਿਨ ਪੋਰਟਲ ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਮਿਤੀ 3 ਮਾਰਚ 2026 ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟੀਕਾਕਰਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤਵਿਨ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਐਮ.ਈ.ਆਈ.ਓ. ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਮਨਮੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ ਵਨੀਤ, ਡਾ ਨੇਹਾ, ਡਾ ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਜਸਕਰਨਜੋਤ ਕੌਰ, ਡਾ ਅੰਜੂ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਕੂਟਨੀਤਕ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਪੁੱਜੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 3 ਮਾਰਚ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ):- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚਾਂ ਉੱਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ "ਕੂਟਨੀਤਕ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ" ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇਂਦਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਰਾਜੌਰੀ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੀ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਚਰਚਾਵਾਂ 'ਚ ਵੱਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਾਂ ਦੇ 'ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ' ਵਜੋਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਆਏ ਸਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਕੋਨੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ ਦੇ ਵਫਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਸਟਾਫ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਗਲੋਬਲ

ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਗਤੀ ਬੈਨਰ ਸਕੂਲ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਕੂਲ ਬੈਂਡ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਰਾਜੌਰੀ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੇ ਜਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਝੜੀ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਪਨ 'ਚ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਤਨੇਮ ਨਾਲ ਜੋੜਣ ਅਤੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਆਇਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਗਲੋਬਲ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਦਰੁਸਤ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤਰਜੁਮਾ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਪਰ ਲਾਜਵਾਬ ਕੰਮ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਿਲੋਂ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਵਿਖੇ ਮਾਹਿਰ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਵਜੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਵਿਖੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੁਨਿੱਛਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਕੋਸ਼ਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਲਈ ਸਟਾਫ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਪਨੀਤ ਕੌਰ ਸਣੇ ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ਦੀ ਭੈਣ, ਭਰਾ ਤੇ ਭਰਜਾਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਮਜਬੂਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਾਸੀ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ, 3 ਮਾਰਚ (ਬਾਬਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣਕੇ)-ਗੁਲਕਾ ਦੱਖਣੀ ਦੀ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 50 ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗਲੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਬਦਬੂਦਾਰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਜਬੂਰ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਕਿਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਨ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਆਖਿਰ ਕਾਰ ਗਲੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 50 ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਡੈਨੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਡੈਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਲੋਂ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਡੈਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਤਰਨ ਤਰਨ ਰੋਡ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਿਲਾਫ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਸਾਊਥ ਗਲਕ ਦੇ ਐਮ ਐਲ ਏ ਨੂੰ ਵੀ ਪੀਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਰੋਜ, ਮਨਜੀਤ, ਏਕਤਾ, ਬਿੰਦੂ, ਲਾਲ ਚੰਦ, ਰਜਨੀ, ਪ੍ਰਿਆ, ਵਰਧਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ, ਜੋਮਾ, ਦੀਪ, ਡਿੱਪਲ, ਗੀਤਾ, ਪਰਦੀਪ ਆਦਿ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਰਾਫਤਖਾਨੇ ਨੂੰ “ਬੰਦ ਕਰੋ” ਦੇ ਨਾਹਰਿਆਂ ਨਾਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਅੰਬੇਸੀ ਮੂਹਰੇ ਹੋਵੇਗਾ ਵੱਡਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 3 ਮਾਰਚ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ):- ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਖਾਲਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸੰਗਠਨ ਜਿਸਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੌਂਸਲੇਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਮਨੀਸ਼ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੂਟਰਾਂ ਨੂੰ “ਲੋਜਿਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ” ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐਸਐਫਜੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲੇਟ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਰਾਅ ਸੈਂਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ, ਸਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਤੇ ਖਾਲਸਤਾਨ ਰੈਫਰੈਂਡਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਾ ਸਰੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਜਿਸਟਿਕਲ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਅ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਮੰਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਫੀਆ- ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਮਨਾਇਆ “ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਇੰਸ ਦਿਹਾੜਾ”

ਵਿਗਿਆਨ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ- ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, 02 ਮਾਰਚ (ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨਬੇਹਾ)- ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਰਿਉਮੈਨਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਲੈਂਗੂਏਜ਼ ਦੇ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ “ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਇੰਸ ਦਿਹਾੜਾ” ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਤਨ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦਾ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ (ੴ) ਤੇ 108 ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਮੂਲ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਸਰ ਹੈ। ਡਾ. ਟੁਟੋਜਾ ਨੇ ਡਾ. ਸੀ.ਵੀ. ਰਮਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਔਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਟ੍ਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਦੂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਇਹ ਸਭ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਯੋਜਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਸਮਿੱਤੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਡੀਨ ਡਾ. ਅਮਿਤ ਟੁਟੋਜਾ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਡਾ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ AWAZE QAUM International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

+447458381111 +447976210161 +919729091243

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲ ਕੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ: ਕਾਲਕਾ, ਕਾਹਲੋਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 3 ਮਾਰਚ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ):- ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਦਾਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਦਾਰ ਕਾਲਕਾ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 106 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 70 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਬਜ਼ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਡੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚਲੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਡ ਗੁੰਝੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਫਾਰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

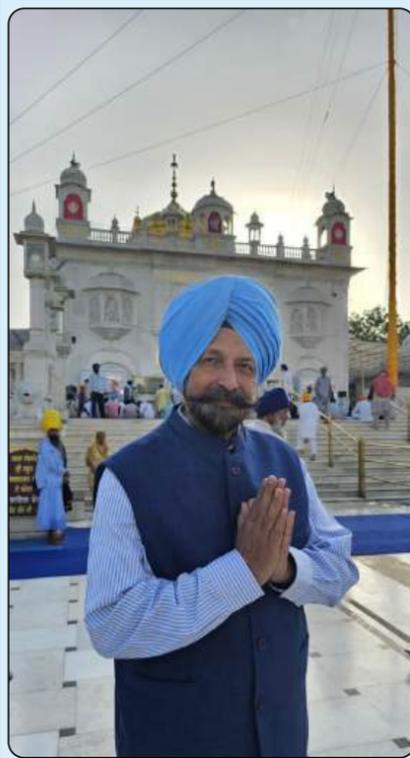

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਪਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸਨੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ 2000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਨ੍ਹੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 2 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਾਂਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚਲ ਰਹੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 10 ਸਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ 10 ਸਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਹੰਢਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਟੁੱਟਿਆ, ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਬੈਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹੀ ਲੋਕ ਬੈਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ‘ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ’ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ : ਡਾ. ਵਿਜੇ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ, 3 ਮਾਰਚ (ਬਾਬਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣਕੇ)-ਨਾਂਦੇੜ: ਸੱਚਖੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਮਨਾਉਣ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਦੱਸਿਆ। ਦੋਸ਼-ਵਿਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਾਂਦੇੜ) ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਲਗਭਗ 1700 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। “ਹੋਲਾ” ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦ “ਹੁਲ” ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਲੜਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਲੜਨਾ। ਇਹ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਸਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਨਾਂਦੇੜ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ।

4 ਅਕਤੂਬਰ, 1708 ਨੂੰ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸੱਚਖੰਡ ਪਿਆਨਾ ਕੀਤਾ। ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਬਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ। ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੁਧਮਈ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸੱਚਖੰਡ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਂਦੇੜ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਅਰਦਾਸ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਹੱਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਫੜਕੇ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜੇ ਹੋਏ ਘੋੜੇ, ਵੀ ਮਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਨਗਾਰਚੀ ਸਿੰਘ, ਨਗਾਰਾ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਹਾਠਾ, ਬੰਜਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਕੀਰਤਨੀ ਸਮੂਹ ਇਸ ਹੋਲੀ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਜਨ ਮੰਡਲੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗਤਕਾ ਸਮੂਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਨਿਰੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਤ ਅਤੇ ਮੁਖੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਲਾਲ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਭੁੱਬਣ (ਸੰਧਿਆ) ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ, “ਹੋਲਾ-ਬੋਲ ਚੌਕ” (ਹੋਲਾ) ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ “ਹੋਲਾ” ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭੂਮੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ। ਇਹ ਪਰੰਪਰਾ ਸਿਰਫ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਲਾ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅਜੇ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ

ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਦਾ ਹੈ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ: ਸੀਐਸਆਈਐਸ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 3 ਮਾਰਚ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ):- ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟ ਹੁਣ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਏਜੰਸੀ ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੁਫੀਆ ਸੇਵਾ (ਸੀਐਸਆਈਐਸ) ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਮਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਏਰਿਕ ਬਾਲਸਮ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਏਰਿਕ ਬਾਲਸਮ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 3 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ, ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੈਨ ਰੋਜਰਸ ਨੇ "ਚੀਨ, ਰੂਸ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ, ਭਾਰਤ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਿਛੋਕੜ ਬ੍ਰਿਫਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ, ਚੀਨ, ਰੂਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ

2023 ਵਿੱਚ, ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਕੋਲ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਉਸ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਸੀਐਮਪੀ ਦੁਆਰਾ 2024 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਤਲ, ਅੱਗਜ਼ਨੀ, ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੁਵੱਲੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਜਦੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਗੈਰੀ ਆਨੰਦਸੰਗਰੀ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਮਨ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਐਨਰੋਲਮੈਂਟ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, 03 ਮਾਰਚ (ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨਬੇਹਾ)- ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਰਵੀ ਕਾਂਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਐਨਰੋਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓ.ਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭ ਹਰ ਹੱਕਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਤੱਕ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਲੋਕ-ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਨਰੋਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਕੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਏ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਰਵੀ ਕਾਂਤ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਐਨਰੋਲਮੈਂਟ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ।

'ਮੇਰੀ ਰਸੋਈ' ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 40 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਇਤਿਹਾਸਕ-ਚੱਠਾ, ਕਾਂਝਲਾ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਧੂਰੀ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੋਧਨੀ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ 'ਮੇਰੀ ਰਸੋਈ' ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 40 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਮੁਫਤ ਫੂਡ ਕਿੱਟਾਂ (ਰਾਸ਼ਨ 7 ਕਿੱਟਾਂ) ਦੀ ਵੰਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਪ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਫ ਸੀ ਆਈ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਪੋਸ਼ਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ 40 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੂਡ ਕਿੱਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਕਿੱਟ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਖਪਤ ਲਈ ਦੋ ਕਿਲੋ ਦਾਲ, ਦੋ ਕਿਲੋ ਖੇਡ, ਇੱਕ ਕਿਲੋ ਨਮਕ, 200 ਗ੍ਰਾਮ ਹਲਦੀ ਪਾਊਡਰ ਤੇ ਇੱਕ ਲੀਟਰ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੂਡ ਕਿੱਟਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਣਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਮਾਰਕਵੈਡ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲਈ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਰਕਵੈਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿੱਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਇਹ ਕਿੱਟਾਂ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮੁਫਤ 'ਚ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਵਿਸ਼ਵ ਜਨਮ ਦੋਸ਼ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਚ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, 03 ਮਾਰਚ (ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨਬੇਹਾ)- ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਬਠਿੰਡਾ ਡਾ. ਤਪਿੰਦਰਜੋਤ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਐਸ.ਡੀ.ਐਚ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਡਾ. ਰਵੀ ਕਾਂਤ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਜਨਮ ਦੋਸ਼ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲੈਕਚਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਲ ਰੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਿਆ ਡਾ. ਤਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਜਨਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੱਛਣ, ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂਚਾਂ, ਸਹੀ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਅਫਸਰ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਲਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਸੰਭਵ ਬਣ ਸਕੇ।

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਡੀਸੀ ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਧੂਰੀ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੋਧਨੀ)-ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਭੱਟਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਿਲਾਫ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੁਲ ਚਾਬਾ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਲਬਰ ਖਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਭੱਟਾ ਮਾਲਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਘੱਟ ਉੱਜਰਤ ਐਕਟ 1948 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੀਟੂ, ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੋਕਤ ਅਲੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੁਲਦੂ ਖਾਨ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਬਦੁਲ ਗਫ਼ਾਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜੀਜ ਖਾਨ, ਜਗਸੀਰ ਖਾਨ, ਰਵੀਕ ਖਾਨ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਖਾਨ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜਾਂ ਸਾਜਿਸ਼ ? : ਪ੍ਰੋ. ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਸਕੱਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਵਿਭਾਗ — ਸਭ ਕੁਝ ਕਾਰਜਕਾਰੀ !

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ) - ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਰਗੇ ਸਾਰੇ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਸਖਤ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਮੁਢਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਜਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੈ ?

ਪੱਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਕੀ ਪੰਥ ਦੇ ਸਰਵੋਚ ਤਖਤ ਨੂੰ ਅਣਸਿੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ?

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੁਬਾਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਹੈ। 26 ਫਰਵਰੀ 2026 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੋਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ "ਜੁਬਾਨੀ" ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ, ਨਾ ਕੋਈ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

ਕੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁਬਾਨੀ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੇਗਾ ?

ਸਕੱਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਮੀਨ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਥਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਅਮਲਾ ਵਰਗਾ ਅਹਿਮ ਵਿਭਾਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਕੋਲ ਹੈ।

ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਯੋਗ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ?

ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲੇ ਨਾ ਲੈ ਸਕਣ ?

ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲੀ ਇੱਕ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਜੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਚਲੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ?

ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਯੋਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੈਰਚਨਾਮਕ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ? ਦੋਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਾਖ 'ਤੇ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵੱਲ ਨਾ ਧੱਕਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੀ "ਕਾਰਜਕਾਰੀ" ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।

6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ —

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਥਾਈ ਜਥੇਦਾਰ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਲਈ ਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ,

ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਬਜਟ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਜਲਾਸ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

International Newspaper & WEB TV

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਰਿਣਾਮ ਹੈ, ਅੱਜ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੋਣ ਖੜੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਘਪਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਕਿ "ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ 10-20 ਘਪਲੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ", ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਸਥਾਤਮਕ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਮਨੋਵਿਵਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਪਲਾਇਨ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਰਯਾਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਮਲਾ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ — ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਹੈ; ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਕੋਲ ਹੈ।

ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨਾ ਹੈ ਕੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 16 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਪਸ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਫਿਰ 7 ਮਾਰਚ 2025 ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਸਥਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ — ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਦਸਤਾਰਬੰਦੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ

ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਬੁਗਰਾ, ਮੁਲੋਵਾਲ ਅਤੇ ਅਲਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਪੂਰੀ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੇਧਨੀ)- ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁਗਰਾ, ਅਲਾਲ ਅਤੇ ਮੁਲੋਵਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰੀਬ 1 ਕਰੋੜ 17 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ 95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ। ਪਿੰਡ ਬੁਗਰਾ ਵਿਖੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 24.59 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ। ਪਿੰਡ ਅਲਾਲ ਵਿਖੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਮੁਲੋਵਾਲ ਵਿਖੇ 45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਅਤੇ 23 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ

International Newspaper & WEB TV

ਦੀ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੇਟ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਸੋਲਰ ਲਾਈਟਾਂ, ਮਾਡਰਨ ਸੱਬ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਗਲੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਹਿਤ ਦੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਅਧੀਨ ਪੂਰੇ ਕਰਵਾਉਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਪੜਾ ਸਰਪੰਚ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਮੁਲੋਵਾਲ, ਸਰਪੰਚ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਗਰਾ ਸਮੇਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਹੋਲੀ — ਜਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਚਿੰਤਨ ?

ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਅੱਜ ਮੈਂ ਇੱਕ ਐਸੇ ਤਿਉਹਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ — ਹੋਲੀ। ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਕੁਝ ਕੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ? ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਲੀ ਦਹਨ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉੱਠਦਾ ਹੈ — ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਸਾੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਦੁਹਰਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ? ਹੋਲੀ ਕੌਣ ਸੀ ? ਉਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਕੀ ਸੀ ? ਉਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ? ਜੇ ਕੋਈ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਰਸਮ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਜਿੱਤ ਤਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਨਫਰਤ, ਅਹੰਕਾਰ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇ ਨੂੰ ਸਾੜੀਏ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੀਏ।

International Newspaper & WEB TV

ਹੋਲੀ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਹੋਲੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਓ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਹੋਲੀ ਮਨਾਈਏ — ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ। ਅੱਗ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ। ਨਫਰਤ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ। ਜਾਗੋ, ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਗਾਓ।

ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੀਏ, ਨਾ ਕਿ ਅੰਨ੍ਹੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਸੋਚਣ ਲਈ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤਿਉਹਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਓ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਹੋਲੀ ਮਨਾਈਏ — ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ। ਅੱਗ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ। ਨਫਰਤ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ। ਜਾਗੋ, ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਗਾਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਫੜਨਵੀਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਸਿੱਖ ਗਿ. ਰਣਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ, 03 ਮਾਰਚ (ਬਾਬਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣਕੇ) - ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ' ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਗੁਰਗੱਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਖੇ ਨਾਗਪੁਰ, ਨਾਂਦੇੜ ਤੇ ਖਾਰਘਾਰ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੰਪੰਨਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਥਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਪਹਾਲਿਆਂ ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਏਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਪਾਉਣਾ ਇੱਕ ਕਠਿਨ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਮੁਦਾਏ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੁਖਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਰਘਾਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਵੱਡਾ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹਾਦਤ (1500-1765) ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਲਤਾਵਾਦ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਦੇਵੇਗੀ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ ਤੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਿੱਖ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਹਾਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ 'ਚ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ।

International Newspaper & WEB TV

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੱਥਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ : ਕਾਲਕਾ, ਕਾਹਲੋਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 3 ਮਾਰਚ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ) : ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਦਾਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜੱਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਕਾਲਕਾ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਕਾਰਨ ਜੱਥਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਲਟਕਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੱਥਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਗਾਊਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਿੱਠੀ ਗ੍ਰਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ 3000 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜੱਥਾ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜੱਥਾ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 1800 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਜੱਥਾ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ 550 ਮੈਂਬਰਾਂ, ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ 300 ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੀ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਾਸਪੋਰਟਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸਿਸਿਗ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਦਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਣਕ ਨੂੰ ਵਧ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ

ਘਰੇਲੂ ਬਰੀਚੀ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਲਹਿਰਾਗਗਾ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੋਪਨੀ)-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਪਸਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੀ.ਏ.ਯੂ.-ਵਾਰਮ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਖੋਖਰ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਕਣਕ ਨੂੰ ਵਧ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਬਰੀਚੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨ ਭਾਗਵਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪਸਾਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਰਮੀ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਵਿੱਚ "ਹੀਟ ਸਟ੍ਰੈੱਸ" ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਾਣੇ ਭਰਨ ਸਮੇਂ ਫਸਲ ਜਲਦੀ ਪੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦਾਣੇ ਸੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਪੌਦਿਆਂ ਤੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਪੀ.ਏ.ਯੂ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੌਦਾਸੀਅਮ ਨਾਈਟਰੇਟ (4 ਕਿਲੋ 13:0:45 ਨੂੰ 200 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਕੇ) ਦੇ ਦੋ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਾਣਿਆਂ ਦਾ ਵਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਟਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਝਾੜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਹਲਕੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਡਾ. ਗਰਗ ਨੇ ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰੀ ਖਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਣ, ਢੇਚਾਂ ਜਾਂ ਜੰਤਰ ਬੀਜਣ,

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਫਸਲੀ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜੈਵਿਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਮਾਦੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ-ਸਾਉਣੀ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੀਜ ਕਿੱਟਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਹਿਤ, ਜੈਵਿਕ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ-ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜ਼ਿੰਕ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਚ 2026 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਕੈਂਪ ਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ), ਸ. ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲੰਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੈਂਪ ਲਗਵਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿੱਟਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਚੱਟ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਚੂਰੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਲਾਹ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਝਾੜ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਬਚਾਉਣ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਫੋਰੈਸਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਵਫਦ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਣ ਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, 03 ਮਾਰਚ (ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ) :- ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੈਸਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਣ ਪਾਲ ਬਿਸਤ ਸਰਕਲ ਜਲੰਧਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਈ ਐਂਡ ਐਸ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੈਸਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣ ਪਾਲ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੈਸਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਲੰਧਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਿਟਾਇਰਡ ਉਪ ਰੇਜਿਸਟਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਰਿਟਾਇਰਡ ਉਪ ਰੇਜਿਸਟਰ ਸਿੰਘ ਫੋਰੈਸਟ, ਦਾਨਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਫੋਰੈਸਟ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਣ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭ, ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਏ. ਸੀ. ਪੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿਲਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਪ ਰੇਜਿਸਟਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਣ ਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੈਸਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਘਰੇ ਆਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੈਸਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਾਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਲਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸੁਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਿੱਲੋਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਕਲ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ, ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਰੜ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਨਜੀ ਕੁਮਾਰ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਨਦਪੁਰ ਸਹਿਬ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਪੂਰੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ, ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਖਾਣਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀਰਾ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਬਚਿਤਰ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਬਰਗੜੀ, ਗੁਰਜੰਗ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਟੀ.ਬੀ ਦੇ 12 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਕਿੱਟਾਂ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, 03 ਮਾਰਚ (ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ) :- ਮਿਸ਼ਨ ਨਿਕਸ਼ੇ ਮਿਤਰਾ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਾਦ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਟੀ.ਬੀ. ਕਲੀਨਿਕ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਟੀ.ਬੀ. ਦੇ 12 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਕਿੱਟਾ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਨਕ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਡਵਿੰਦਰ ਮਸ਼ਰਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਟੀ.ਬੀ. ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟੀ.ਬੀ. ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਿਥੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੌਸ਼ਟਿਕ

ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਿਕਸ਼ੇ ਮਿਤਰਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਟੀ.ਬੀ. ਦੇ 12 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿੱਟਾ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ ਆਰ. ਗੌਇਲ, ਵੇਦ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸੁਰੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁਲਭੂਸ਼ਨ ਗੌਤਮ, ਬੀ ਆਰ. ਗੌਇਲ, ਤਰਸੇਮ ਗਰੋਵਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਣਾ ਭੌਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਬੇਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨ ਕਾਨਤਾ ਗਰੋਵਰ, ਮੈਡਮ ਓਰਮਲ ਚਾਵਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਰੇਸ਼ ਗਰੋਵਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਚੌਧਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁੰਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਟੀ.ਬੀ. ਵਿਭਾਗ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਅਰਜੁਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਫਾਰਮੋਸੀ ਅਫਸਰ, ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਟੀ.ਬੀ. ਐੱਚ. ਵੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਸਟਾਫ ਨਰਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੰਦਨਾ ਸਟਾਫ ਨਰਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸੋਨੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਰਡ ਸਰਵੰਟ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਗਜ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਅਪੀਲ: ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 3 ਮਾਰਚ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ): ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ 13 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਹਿਰ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਸਕੇ, ਮਨ ਬਣਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਗਜ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ 1699 ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਖੰਡੇ-ਬਾਣੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸਿੰਘ/ਕੌਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਲੈਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਸੱਜਣਾ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੰਗ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੱਪੜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਤੂਤ ਵਿਖੇ ਫੱਗਣ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, 03 ਮਾਰਚ (ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ) :- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੱਪੜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਤੂਤ ਵਿਖੇ ਫੱਗਣ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ, ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਹੂਰ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਗੁਰਇਤਹਾਸ ਸੁਣਾ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੱਪੜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਤੂਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਸਿੰਘ ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਥਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਸਿੰਘ ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਸਵਾਸ-ਸਵਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਾਇਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਰਦੀ ਲੈ ਦਈਏ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈ ਦਈਏ, ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰੀ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੰਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੋਈ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰੀ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ਜੰਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਨਸੀਬਾਂ ਵਾਲੇ ਹਟ ਖੱਲਿਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ, ਤੇਰਾ-ਤੇਰਾ ਤੋਲਦਾ ਸੇਦਾ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਝੋਲੀਆਂ ਭਰਦੇ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ-ਵਡੇਰਿਆਂ, ਮਾਈ, ਬਾਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਭਾਈ ਹਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੱਪੜੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੜੇ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ।

ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਹੋਲੀ

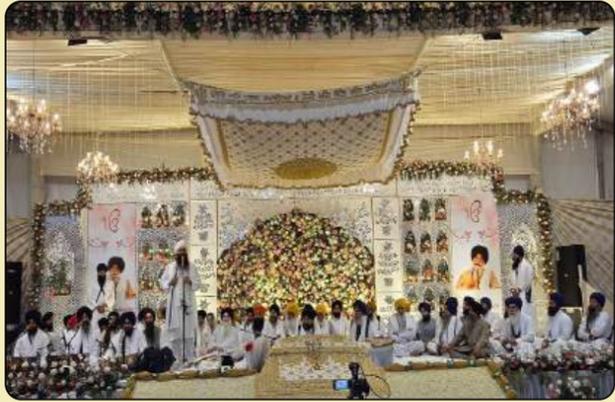
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, 03 ਮਾਰਚ (ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ) :- ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲੂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਉਪਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਟਾਫੀਆਂ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਕੁਮਾਰ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ ਅਫਸਰ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਪਿਛੋਕੜ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ, ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ, ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਿਆਰ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਘਰ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਵਿਚ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਲ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਜੜ੍ਹ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਹੱਲ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਅਲਵਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਖੇ

ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦਵਾਲ ਜੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਅਲਵਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਖੇ 2 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 1960 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੇ 66ਵੇਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਸਡਰ ਫਾਰ ਪੀਸ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦਵਾਲ ਜੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨੀ ਮਸਕੀਨ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਭਾਈ ਅਰਜਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾਦਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿਰਪਾਓ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ
ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :
+447458381111 +447976210161 +919729091243

ਇੱਲੀ ਸਟੇਟ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਮਨਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਮਨਲੀਨ ਕੌਰ ਦੇ ਸੁੱਭ ਵਿਵਾਹ ਪਾਰਟੀ ਤਾਜ ਪੈਲੇਸ ਇੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸਭਾਗੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM

International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

+447458381111 +447976210161 +919729091243

ਲੜੀਵਾਰ ਕਥਾ ਵਿਚਾਰ

**ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਸੀਸ਼ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ**

**7 ਮਾਰਚ 2026 ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਵੇਰੇ 7:30 ਤੋਂ 8:30 ਵਜੇ ਠੱਕ**

Live on

PTC SIMRAN

**ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ**

**8 ਮਾਰਚ 2026 ਮੈਤਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਵੇਰੇ 7:30 ਤੋਂ 8:30 ਵਜੇ ਠੱਕ**

Live on

CHRDIKALA TIME TV

ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ

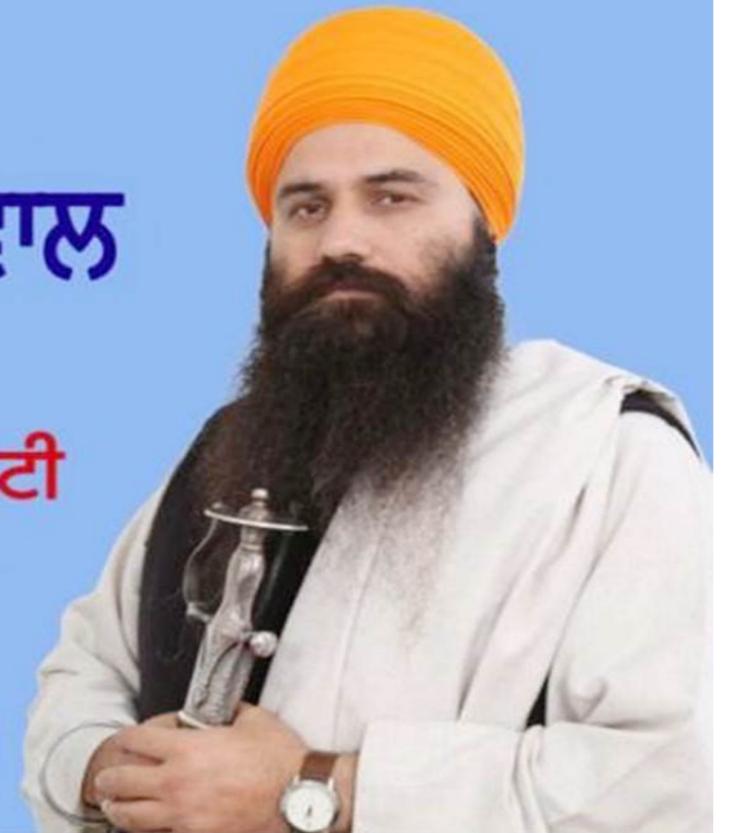
ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

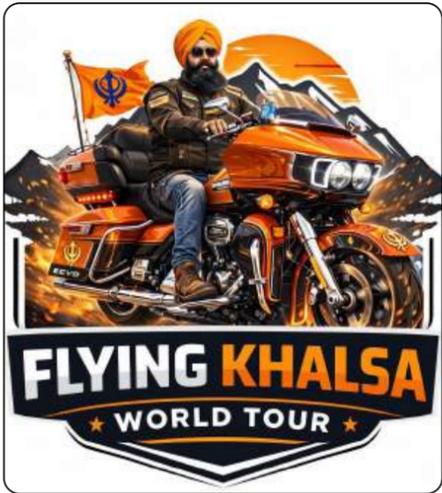
ਕਥਾ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੇ ਜੀ

ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ-9356060960,9814015740

42 ਸਾਲਾ ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭਰੋਵਾਲ ਦਾ

ਪੀਰੂ ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿਹਾਂਤ

ਸਰੀ/ਪੰਜਾਬ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ) - ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਦਾ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਾਰ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਨਿਕਲੇ 42 ਸਾਲਾ ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀ ਨੌਜਵਾਨ Raghbir Singh Bharowal ਦਾ ਪੀਰੂ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ, ਮਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭਰੋਵਾਲ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਰਾਹੀਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰ ਯਾਤਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਆਖਰੀ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰੇਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ Peru ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ

ਚੇਅਰਮੈਨ Pritam Singh Bharowal ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਹੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ (ਦੋ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ) ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਵਿਛੜੇ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਗਹਿਰੇ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਤਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗਹਿਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਸਹਿਣ ਸਦਮੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 24x7 ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ

ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਮਦਦ ਲਈ 0172 2260042, 0172 2260043 ਜਾਂ ਵਟਸਅੱਪ ਨੰਬਰ +91 94787 79112 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਾਲ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦੌਰਾਨ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਢੇ ਨਾਲ ਮੌਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ : ਧਾਲੀਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ) - ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਉੱਥੇ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 0172 2260042, 0172 2260043 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਟਸਅੱਪ ਨੰਬਰ +91 94787 79112 'ਤੇ ਮੈਸੇਜ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਜਲਦ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਨ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ

ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਫਸੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਜਲਦ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਢੇ ਨਾਲ ਮੌਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਲੌੜੀਏ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ।

ਸੂਬਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੈਲਪ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1076 ਉਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ 430 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ: ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 3 ਮਾਰਚ (ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ ਬਿਊਰੋ) - ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪਲੇਨੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਪਰਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। "ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ" ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੀਮ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1076 ਉਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ 430 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ "ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ" ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ, ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਰਾਂ (ਐੱਮਸੀ) ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਆਨਲਾਈਨ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤੇਜ਼ੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਫਲ ਆਨਬੋਰਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 12.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਡਿਜੀਟਲ ਏਕੀਕਰਨ ਨਾਲ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਦੀ ਦਰ ਮਹਿਜ਼ 0.33 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਮ-ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕਨੈਕਟ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮੋਬਾਈਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਬਾਇਟ ਨਿਵਾਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਫੀਡਬੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਭਾ 2026 ਦੌਰਾਨ ਵੱਕਾਰੀ "ਡਿਜੀਟਲ ਐਕਸੀਲੈਂਸ" ਐਵਾਰਡ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੇਲੀਜੈਂਸ (ਏਆਈ) ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਲਰਨਿੰਗ (ਐਮਐਲ) ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਆਮਦਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ 100 ਫੀਸਦੀ ਕਾਗਜ਼ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਰਹਿਤ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਅੱਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ

ਮਨੁੱਖ ਜੈਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਤਰਾ, ਸਦਮਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਣਾਅ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇੱਕ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਲੜੋ-ਜਾਂ-ਭੱਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ (ਲੜੋ) ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲਣ (ਭੱਜੋ) ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨੀ ਵਾਲਟਰ ਕੈਨਨ ਨੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅੱਜ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਜੀਵਨ-ਰੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਹੈ।

ਲੜਨ ਜਾਂ ਭੱਜਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਦੋਂ ਦਿਮਾਗ ਖਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ - ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਮਪੈਥੈਟਿਕ ਨਰਵਸ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਰੀਰ ਦਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕੇਂਦਰ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਖੂਨ ਮਿਲੇ, ਸਾਹ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਆਕਸੀਜਨ ਮਿਲੇ, ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੁਧਰੇ, ਪਾਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਰਜਾ ਬਚੇ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਾਰਮੋਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਹਾਂ - ਹਾਰਮੋਨ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹਨ।

ਦੋ ਮੁੱਖ ਤਣਾਅ ਹਾਰਮੋਨ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ:

- ਐਡ੍ਰਿਨਲਿਨ (Epinephrine)
- ਐਡ੍ਰਿਨਲ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਗਤੀ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

2. ਕੋਰਟਿਸੋਲ

ਕੋਰਟਿਸੋਲ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੈੱਸ ਹਾਰਮੋਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹਾਰਮੋਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੌਕਸੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਗਰ ਵਧਾ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਉਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰੋਗ-ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪਾਚਣ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਾਰਮੋਨ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੀਵਨ-ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਸਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਮੂਲ ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਗਭਗ ਸਭ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵਿਅਕਤੀ-ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਭਾਉ, ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ, ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਇਹ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਖ਼ਤਰਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ, ਹਾਦਸੇ) ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਲਈ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਣਾਅ ਦੀਆਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮਤਿਹਾਨ, ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਦਬਾਅ, ਆਰਥਿਕ ਚਿੰਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਟਕਰਾਅ, ਜਨਤਕ ਭਾਸ਼ਣ, ਦੁਖਦਾਈ ਯਾਦਾਂ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਸਰੀਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵੀਜ਼ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ - ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ

ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ:

ਵੀਜ਼

ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿਲਣ-ਜੁਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚੁੱਪ ਜਾਂ ਸੁੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਜੀਵਨ-ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਹਨ ਲੜਨਾ, ਭੱਜਣਾ ਅਤੇ ਸੁੰਨ (ਵੀਜ਼) ਹੋ ਜਾਣਾ।

ਕੀ ਇਹ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਛੋਟੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਰੱਖਿਆਕਾਰੀ ਹੈ।

ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚਾਲੂ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਡਰ, ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ, ਉੱਚ ਖੂਨ ਦਬਾਅ, ਨੀਂਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਰੋਗ-ਰੋਕਣ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਪਾਚਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ। ਆਧੁਨਿਕ ਤਣਾਅ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੌਕਸੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਉਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ?

ਵਿਕਾਸਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਜੀਵਨ ਬਚਾਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕਤ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਗਤੀ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?

ਕਿਉਂਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਣਾਅ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਨਸਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਡੂੰਘੀ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਮਾਈਂਡਫੁਲਨੈੱਸ, ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤ, ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ

ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ।

ਇਹ ਤਰੀਕੇ ਪੈਰਾਸਿਮਪੈਥੈਟਿਕ ਨਰਵਸ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ਾਂਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲੜੋ ਜਾਂ ਭੱਜੋ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਜੀਵਨ-ਰੱਖਿਆਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਠਿਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਡ੍ਰਿਨਲਿਨ ਅਤੇ ਕੋਰਟਿਸੋਲ ਵਰਗੇ ਹਾਰਮੋਨਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣੇ ਤਾਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਪਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

-ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ।

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ
AWAZE QAUM
International Newspaper & WEB TV

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਰਿਰੇਦਾਰ

ਆਵਾਜ਼ਿ ਕੌਮ

ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

+447458381111 +447976210161 +919729091243